AKPINAR

56. Sayı

Mart - Nisan 2015 Yıl: 10 ISSN: 1306 - 3731 4 TL

KÜLTÜR SANAT VE EDEBİYAT DERGİSİ

Ahmet Vehbi Ecer Anısına Özel Sayı

İsmail Özmel, Ünver Günay,

Harun Güngör, Mustafa Şerbetçioğlu,

Özer Öner, Seyhan Ecer, Ferhat Ecer,

www.akpinardergisi.com

Ahmet Vehbi Ecer, Bekir Oğuzbaşaran, İsmail Adil Şahin, Mehmet Çayırdağ, Nevzat Türkten, İsmail Özmel, Alim Gerçel, Nurkal Kumsuz,
(Soldan sağa doğru)

AKPINAR

Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi

Yıl: 10 Sayı: 56 / Mart - Nisan 2015 ISSN: 1306-3731

SAHİBİ ve GENEL YAYIN YÖNETMENİ
İsmail ÖZMEL
ismailozmel@hotmail.com

YAYIN KURULU
İsmail ÖZMEL
Kibar AYAYDIN
Murat SOYAK

DANIŞMA KURULU(HAKEM HEYETİ)
Prof. Dr. Abdulkadir YUVALI (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Ali Berat ALPTEKİN (Selçuk Üniversitesi)
Prof. Dr. Esma ŞİMŞEK (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN (Erciyes Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet BURAN (Fırat Üniversitesi)
Prof. Dr. Pervin ÇAPAN (Muğla Üniversitesi)

YAZIŞMA VE YÖNETİM YERİ
Yeni Çarşı İş Merkezi B Blok Nu. 1/5 NİĞDE
Telefon: 0.388 213 12 50 Belgegeçer: 0.388 233 35 45

ABONE ÜCRETİ
Sayısı: 4 TL
Yıllık Abone Bedeli: 30 TL
Resmî Abone Bedeli: 60 TL
Yurtdışı Abone Bedeli: 30 Avro
Posta Çeki: 5145515 (İsmail ÖZMEL)

GRAFİK & TASARIM
İlhami KARAN

BASIM YERİ
KARAN OFSET
Selçuk Mh. Selçuklu Cd. 36/B • NİĞDE
Tel: 0.388 233 66 22 Belgegeçer: 0.388 233 88 11

Dergiye gönderilen yazı ve şiirler basılsın basılmasın geri verilmez. Yayınlanması istenen yazıların el-mek adresimize gönderilmesi gerekmektedir. Dergimizde yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Yazı ve şiirlere ücret ödenmez. Yayın kurulu gerekli gördüğünde yazılarda değişiklik yapabilir.

İÇİNDEKİLER

3 **Yrd. Doç. Dr. Ahmet Vehbi Ecer 'Mezhepler, Hür Düşüncenin Sonucudur' Dedi.**
Oğuz ÇETİNOĞLU

8 **"Yunus Emre Tetkiklerine Eleştirel Bir Bakış"**
İsmail ÖZMEL

11 **Şehir ve Medeniyet Üzerine**
Mehmet BAŞ

14 **İsmail Özmel'den "Yansımalar"**
Fırat ENSARİ

16 **Gittin Ya Hani**
Murat ALP

17 **Kekeme Şiir**
Vahap AKBAŞ

18 **Dağlarla Konuştum**
Günay UYSAL

19 **Edebiyat, sanat ve kitaplar üzerine Erdal NOYAN'la Konuştuk**
Murat SOYAK

24 **Büyük Doğu Marşı'nda 'Hâkimiyet ve İdealizm' -II-**
Kibar AYAYDIN

32 **Muhammed İKBAL ve "Cavidname"**
Mine ÇORAL

40 **Abdülkadir Güler'den: "Elli Yıl Böyle Geçti"**
Prof. Dr. İsa KAYACAN

42 **YAZAR**
*Mesut ATEŞ**

44 **Niğde Tanıtım Günlerinde Yazsanbir Çalışmaları Göz Doldurdu**
Refik ERDEN

Sevgili Akpınar Okuyucuları,

Işıklar ansızın söndü
Ağladı çatıda kuşlar.
Yakışmaz ağlamak sana
Saygı, dua ile başlar.
İ. Özmel

Realite karşısında özelikle ölüm karşısında her söz anlamsız, her söz eksik kalır. O er geç kapıyı çalacak, yakaya takılacak bir rütbe, bir nişan, bir cennet taamı olarak soframıza gelecek, er geç her fani tadacak, emir böyle. Gidenler memnun ki yerinden yıllar var dönen yok seferinden, diyen Yahya Kemal bunu söylenmesi gerektiği gibi söylemiş. Onlar gittikleri seferden dönmediklerine göre orada memnun ve mesrur olduklarını kabul etmek bize teselli veriyor.

Ahmet Vehbi Ecer için hazırladığımız bu sayıyı bilmem hangi duygularla okuyacaksınız? Ama her birinde, herkes için alınacak dersler ve öğütler olduğunu söyleyebilirim. Vehbi kardeşimin bir insan olarak, bir bilim adamı olarak kendisinden beklenen gayretler içinde olduğunu, birikimlerini kaleme almakta ne kadar fedakâr, insana değer vermekte, yardımcı olmakta ve yardımlaşmakta ne kadar cömert davrandığını, ne kadar mesafe kat ettiğini görerek bir çok insanın onu örnek alması gerektiğini söylemeliyim.

Önemli olanın temiz bir isim ve hayırla anılacak iyi evlat ve iyi eserler bırakmak olduğunu da Ahmet Vehbi Ecer'in hayat hikâyesinde gördüğümüzü, onu; eserleri ve sevenleri; hayırla anılmasına yeteceği kanaatindeyim. Ona Allah'tan rahmet ve yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Bu arada iki dostumuzu daha kaybettik, Niğde Üniversitesi Edebiyat Fakültesi emekli öğretim üyesi kıymetli dost Muzaffer Akkuş ve Denizli Edebiyat Fakültesi öğretim üyesi İsmail Çetişli. Onlara da Allah'tan rahmet sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Sağlık ve huzur dileklerimle selam ve saygılarımı sunuyorum.

İSMAİL ÖZMEL

Mütefekkir Ve Velut Yazar Kıymetli Arkadaşım, Güzel İnsan, AHMET VEHBİ ECER

İsmail ÖZMEL

Ahmet Vehbi Ecer benim en eski ve en kıymetli arkadaşlarımdan birisidir. Lise son sınıf 4-Edebiyatta o, 4 fende ben öğrenci idik. Niğde'nin Sesi günlük gazetesinin idarehanesinde, gazetenin sahipleri Rifat ve Fuat Tuğrul kardeşler bizleri tanıştırdı. O, A. Gafuroğlu mahlası ile yazıyordu. Ben "Özdeyişler" başlığı ile yazıyordum. "Türk Milli Destanı Oğuzlama" şairi Basri Gocul (Destanın tamamı bir cilt halinde, 2008 yılında Orkun yayınları arasında yayınlandı), Bekir Sıtkı Erdoğan, Ümit Yaşar Oğuzcan'ın şiirlerinin yayınlandığı bir günlük gazete.. Niğde'nin Sesi Gazetesinin yazarlar kadrosu daha sonra edebiyat tarihine geçecek isimlerden meydana geliyordu. Cüssesi küçük ama muhteviyatı doyurucu idi, hem edebiyat, hem şehir ve kültür konuları işleniyordu.

Sonra Ankara'da o İlahiyat Fakültesinde ben Hukuk Fakültesinde öğrenci olduğumuz yıllar, Misafir Sokaktaki Niğde Öğrenci yurdunda kalıyorduk. Yurtta, şiir günlerinde, konferanslarda, edebi ve fikri toplantılarda hep beraberdik, haberleşir beraber giderdik. Bu konferans ve toplantılar Dil Tarih Coğrafya Fakültesi, İlahiyat Fakültesi, Türk Ocağı ve Hukuk Fakültesi konferans salonlarında yapılırdı. Böylece dönemin fikir adamlarını, yazar ve şairlerini tanımak imkânı bulduk. Polatlı Yedek Subay Okulu ve nihayet meslek sahibi olduktan sonraki beraberlikler, bunların bir kısım ayrıntılarını özellikle Kayseri edebi muhitlerinin seçkin müntesipleri yakından bilirler. Velhasıl altmış yıla yakın, hiç bozulmayan ve her gün daha da kesafet ve değer kazanan bir dostluk. Onun aniden aramızdan ayrılışını kelimelerle izah etmek bilmem nasıl olacak. Yalnız şu kadarını söyleyeyim. Vefatının ikinci gününde (Bor kabristanından döndüğümüz akşam) şu dörtlüğü yazdım, buraya almak isterim:

AHMET VEHBİ ECER'E
VAKFETTİ HAYATINI FAZİLET ÜLKÜSÜNE
VATAN, MİLLET, DİN DEDİ, SESSİZCE GÖÇTÜ VEHBİ.
HUZURLA ÇIKTI YOLA, AKİBET GELDİ ÇATTI
SEVENLERİN ELİNDEN, TOPRAĞA DÜSTÜ VEHBİ

Evi büyüttük çoluk çocuk gelin de misafir edelim dediği günler rahatsız ederiz korkusu ile gelemediğimiz yeni eve; eşimle, oğlum Dr. Selçuk'la, başsağlığı dilemek için gittiğimizde; çalışma odasını görmeyi arzuladım ama söyleyemedim, yalnız yeni bir kitap çalışması var mıydı, diye sorduğumda, el yazısı ile yazdığı (42) büyük sayfalık "Dünya Barışını Tehdit Eden, Militanlaşan Bugünkü Selefilik Akımı " başlıklı müsveddesini getirdiler. Ömrü vefa etseydi bir kıymetli esere daha kavuşacaktık. Ama dostları, yakınları bu eseri yarım bırakmayacaklarına inanıyorum.

Niğdeli Şair ve Yazarlar kitabımda onu şöyle anlatmıştım:

Şair ve yazar Ahmet Vehbi Ecer, 1934 yılı Ağustos ayının sekizinde Bor'da doğdu. Babası Gafurbeyzadelerden Tahsin Efendi'dir. Mutasavvıf divan şairi Ahmet Kuddûsi'nin torunlarındandır. Küçük yaşta babasını kaybeden Tahsin Efendi muallim mektebini bitirdikten sonra Niğde'nin bazı köylerinde ilkokul (mekteb-i ibtidai) Öğretmenliği yapmış, daha sonra Bor'da Alaaddin Camii ile Çukur Mahalle camii imam hatipliklerinde bulunmuş, genç yaşta hacca gitmiş ve Hacı Tahsin Efendi Hoca adıyla anılmış ve 11 Ağustos 1958 tarihinde hakkın rahmetine kavuşmuştur.

Ecer'in annesi Fikret Hanım Niğde'nin Havaizadeler diye anılan ailesinden emekli hâkim, şair Hâki Tanık efendinin kızıdır. Babasının şiire düşkünlüğü yüzünden Nesimi, Ahmed Kuddusî'nin divanlarından birçok parçalar ve Abdülhak Hamit Tarhan'ın Makber'ini küçük yaşta ezberlemiş ve ölünceye kadar (28 Mart 1988) da bu şiirleri zaman zaman okumuş, bundan zevk almıştır. Vehbi Ecer'in dayısı Emin Ali Tanık da kitabımızda yer verdiğimiz bir şairdir.

Ahmet Vehbi Ecer, ilkokulu Bor Cumhuriyet ilkokulunda bitirdi. Bor Ortaokulu yeni açılmıştı. Ortaokula devam ederken hikâye, şiir ve roman ile yüzyüze geldi. Henüz elektriğin gelmediği Bor'da petrol lambası ışığında iki veya üç günde bir kitap bitiren Vehbi Ecer'in ortaokulda dersleri ikinci planda yer alıyordu. Ders kitaplarıyla yetinmeyen, zaman zaman gazete ve dergilerde yayınlanan dil ve edebiyatla ilgili yazıları sınıfta okuyan ve tartışan Türkçe Öğretmeni Tâlât Gün Beyin Ecer'in yetişmesinde büyük rolü oldu.

1950 – 1955 yıllan arasında Niğde Lisesine devam eden Vehbi Ecer, Lisede ve Niğde'de değişik bir çevre ile yüz yüze geldi. Arkadaşlarıyla tuttukları evlerde,

güçlükleri, imkânsızlıkları, sıkıntıları yenmeye alıştı. Niğde Valiliğinin yayınladığı, vilayet matbaasında basılan Niğde gazetesinde Tayyareci adlı bir şiiri yayınlandı. Bu şiir üzerine Lise Müdürü Mehmet Naci Ecer'in teşvikleri cesaret verdi. Edebiyat ve şiirle ilgilenen, en azından bunlardan zevk alan bir arkadaş gurubu oluştu. Niğde Lisesinde şair diye çağrılmaya başlandı. Fuat Tuğrul'un Niğde'nin Sesi günlük gazetesinde makale, inceleme ve şiirlerini yayınlamaya başladı. Haftalık olarak Bor'da yayınlanan Yeşil Bor adlı gazetede şiirlerini yayınladı. Öğretmenleri Nebahat Şenol, Muammer Temizer hanımlar, Nihat Karakurum, Ahmet Maruf Buzcugil, Ali İhsan Beyhan beylerin ve ayrıca İbrahim Hilmi Perek, Fuat Tuğrul, Atilla Alpsal, Özer Öner, İsmail Özmel, Cemil Belenli, Halit Atay, Servet Çetin... Gibi duygulu arkadaş çevresinin etkisiyle iyi bir edebiyatçı olmayı düşledi. Bu arada Türk Milli Destanı «Oğuzlama» şairi Basri Gocul Beyle tanıştı (1955) ve dostlukları şairin vefatına kadar devam etti.

Liseyi bitirdikten sonra Gazi Eğitim Enstitüsü Edebiyat bölümünün imtihanlarına girdi. Ankara Hukuk ve İlahiyat Fakültelerine kaydoldu. İlahiyat Fakültesindeki hava onu daha çok bağladı ve bu fakültede öğrenimine devama karar verdi. Ankara Kurtuluş, Misafir sokaktaki «Niğde Öğrenci Yurdu'nda kalarak öğremini sürdürürken Niğde'nin Sesi, Yeşil Bor, Filiz (Kayseri) gibi gazete ve dergilerde şiir, ilahiyat ve edebiyatla ilgili yazılar yayınladı. 1955-1960 yıllan arasında Ankara'lı şair ve edebiyatçılarla tanıştı. Bor'lu gençlerin eğitim ve yetişmelerinde büyük rol oynuyan Bor Gençlik Derneğin- de görev aldı. 5 Ağustos 1956 da seçilen Lütfi Tuncel (Şimdi Sivas valisi) başkanlığındaki yönetim kurulunda kültür kolu başkanı oldu. Yeşil Bor'un olgun şekilde çıkartılması (Hikmet Çalapkulu ile birlikte) konusunda çabalar gösterdi. Aynı yılın 30 Ağustos gecesi «Oğuzlama Gecesi» adıyla edebiyat ve kahramanlık gününde görev aldı. Daha birçok şiir ve edebiyat günlerinin düzenlenmesinde görev aldı. Ocak 1958'den itibaren Ankara Üniversitesi Talebe Birliği'nin yayın ve kültür kolu başkanlığını da bir devre yürüttü. Yaz tatillerinde orta ve lise öğrencilerine dersler verdi. İlahiyat Fakültesinde Kemal Edip Kürkçüoğlu, Rıfkı Melûl Meriç, Hilmi Ziya Ülken, Suut Kemal Yetkin, Hüseyin Gazi Yurdaydın... Gibi öğretim üyelerinin tesiri altında kaldı. 26 Haziran 1959 da İlahiyat Fakültesinden mezun olarak Vakıflar Genel Müdürlüğü Hayır İşleri ve Mülhak Vakıflar bürosuna memur atandı. 51. dönem Yedek Subay okuluna Polatlı Topçu okulunda başladı.

15. Mart 1960'da Ankara Piyade Yedek Subay okuluna sağlık nedeni ile nakledildi. 27. Mayıs 1960 ihtilalinde Yedek Subay öğrencisi idi. 16. Haziran 1960 da Yedek Subay okulundan mezun oldu. Asteğmen olarak Borçka'da vatani görevini tamamladı. 28 Haziran 1961'de Vakıflar Genel Müdürlüğündeki eski görevine döndü. Bu arada şiir yazmaktan yavaş yavaş uzaklaşamaya ve mesleki konulara ağırlık vermeye başladı.

Niğde'de Tuğrul Matbaasında «İmanla ilgili Kırk Hadis»" adlı ilk kitabını 1960 yılında yayınladı. Bazı dergilere dini muhtevalı yazılar yazdı. 15 Aralık 1962 tarihinde Kayseri İmam-Hatip Lisesi Meslek dersleri öğretmenliğine naklen atandı. Böylece Kayseri'deki edebiyatçı muhitle tanıştı. Kazım Yedekçioğlu, Mustafa Oğuzkan, Mehmet Koç, Tacettin Özdoğan, Muzaffer Tok, Yıldıray Yıldırım, Ayvaz Gökdemir, Abdullah Satoğlu, Alim Gerçel, Nevzad Türkten... Bunlar arasındaydı. Kayseri'de yayınlanan Filiz, Erciyes, Kayseri Kültür, Kurultay dergilerinde yazılar yayınladı. 7 Mayıs 1964 de matematik Öğretmeni İnci Balcıoğlu ile evlenen Vehbi Ecer, 25 Mayıs 16 Kasım 1966 tarihleri arasında Ankara'da Radyo ile eğitim merkezinde program yazarı olarak çalıştı ve bir imtihanla Kayseri Yüksek İslâm Enstitüsüne öğretim üyesi adayı ve Müdür Yardımcısı olarak tayin edildi.

Kuzey Afrikalı Din Felsefesi Profesörü Muhammet Tawit Tanci yönetiminde İslam Dünyasında Hicri 3. yy sonuna kadar Akıl Ekolü'nün Doğuşu başlıklı tez araştırmasının kabulüyle Yüksek İslam Enstitüsü Öğretmenliği unvanını aldı. Daha sonra bu çalışmayı basılması için T.C. Diyanet İşleri Başkağılı'na sundu. Ancak daha önce (1963 yılında) aynı kurumda yayınlanan İmanın Akıl ve İlimle Münasebeti adlı kitabıyla konu birliği ileri sürülerek talebi reddedildi. Ecer bu 200 sayfayı aşan bilimsel kurullarca onaylanan eseri henüz yayınlayamadı. 1969 yılında bazı vakıf ve müftülük mensuplarının teşvikleri, kışkırtmaları ile Enstitünün fiziki imkânsızlıkları ve bir değerli hanım edebiyat öğretmeninin varlığı bahane edilerek öğrenciler boykota gittiler. Enstitülerin akademi yapılması isteği de eklenerek Kayseri Yüksek İslam Enstitüsü işgal edildi (10 Haziran 1970). Bakanlıkça geçici olarak kapatıldı. Bu arada Ecer'in evi dinamitlendi, kendisi ve ailesi tehdit edildi. Bazı öğretim görevlileri başka yerlere nakillerini yaptırdı. Vehbi Ecer de Milli Eğitim Bakanlığı'na mevcut şartlarda Kayseri'de ve Enstitü'de görev yapamayacağını, Niğde'de bir ortaokula naklini

istedi. Yoksa istifa edeceğini dilekçeyle bildirdi. O zamanki bakanlık Müsteşarı Sıtkı Bilmen, her iki dileğini de yapılmasının devlet otoritesini yıpratacağı ve Ecer'in yönetici olduğu gerekçesiyle uygun bulmadığını sözlü olarak bildirdi. Ancak bir süre Kayseri'den uzaklaştırmayı teklif etti, 1970 – 1971 ders yılında bilgi, görgü ve araştırma yapmak üzere ve Bağdat Üniversitesi'nin açtığı Arapça dil kurslarına katılma şartıyla Bağdat'a gönderildi. Orada Bağdat Üniversitesi'nin ilâhiyat bilim adamlarıyla tanıştı. Bazılarının derslerini izlemek ve İslam Tarihi ve Mezhepler Tarihi kaynaklarını elde etme imkânını buldu. Bunlar arasında Dr. İrfan Abdülhamid ve Dr. Muhsin Abdülhamid ile dostlukları devam etti. Yarıyıl tatilinde arkadaşlarıyla birlikte haccını yaptı.

Irak'ta bulunduğu sıralarda Caferilerin yoğunluklu yaşadıkları Basra, Necef ül Eşref, Kerbela, Küfe ve Samarra'yı gezdi. Necef'deki Şii Fakültesi olan Külliyet Ül- Fıkıh öğretim üyeleri ve dekan Hadi el-Feyyaz ile tanıştı, onlardan Caferilik ile ilgili kaynak eserler listesi ve yayınlarını temin etti. O bölgenin Şii liderlerinden Seyyid Ebu'l – Kasım el-Hoyi'nin bir toplantısında bulundu.

Bağdat'tan dönünce öğretmen olarak Yüksek İslam Enstitüsü'nde İslam Mezhepleri Tarihi, İslam Tarihi, İlm-i Kelam, İslam Dini Esasları, İslam Sanat tarihi... gibi dersler okuttu. Bu arada Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'ndeki hocalarının teşvikleriyle doktora imtihanlarına girdi. İslam Enstitüsü'nde İslam Dini Esasları Bölüm Şefliğini yürüttü. İslam Tarihi Kürsüsü'nden Prof. Dr. Neşet Çağatay yönetiminde "Osmanlı Tarihinde Vehhabi Hareketi" konusundaki doktora tezini 1976'da tamamlayarak ilahiyat doktoru unvanını aldı.

4 Kasım 1981 tarih ve 1547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu (YÖK) çıktıktan sonra Yüksek İslam Enstitülerinin İlahiyat Fakültesine dönüştürülmesiyle 1982 yılında öğretim görevlisi, 1984 yılında da öğretim üyesi (Yrd. Doç. Dr.) olan Ecer, İslam Tarihi derslerini okuttu. Erciyes Üniversitesi Rektörlük yayını olarak iki cilt İslam Tarihi Dersleri isimli ders kitabı yazdı. Üniversite Araştırma Fonu desteğiyle "Müslüman Kardeşler" konusunda araştırma yaptı ve Rektörlükçe yayınlandı. Bu arada İslam Tarihi ve Uygarlığı Anabilim Dalı Başkanlığı, Din Eğitimi ve Sosyal Bilimler Bölüm Başkanlığı ve değişik tarihlerde yaklaşık yedi yıl süren Dekan Yardımcılığı gibi idari görevlerde bulundu. Araştırma yapmak amacıyla üç ay İngiltere'ye Kenti Üniversitesi'nde (Canterbury) görevlendirildi. (1989)

Derslerinin dışında ilmi araştırmalara, eser ve makaleler yazmaya da

zaman ayıran Ecer, konferanslar verdi, radyo ve televizyonlarda konuşmalar yaptı. Açık oturumlara, yerel ve milletlerarası sempozyumlara, kutlama törenlerine katıldı, tebliğler sundu. Ulusal ve uluslararası hakemli dergilerde makaleleri yayınlandı. Niğde Lisesi'nde okurken şair diye çağırılan Ecer'in 1961 yılından sonra şiirlerine rastlamıyoruz. Makalelerinin çıktığı yayın organlarından tespit edebildiklerimiz şunlardır;

Erciyes Üniversitesi (EÜ) Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, EÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi, Atatürk Kültür Merkezi Erdem Dergisi, Atatürk Araştırmaları Dergisi, Atatürkçe Dergisi, Büyük Türkiye Dergisi, Türk Kültürü Dergisi, Milli Kültür Dergisi, Atatürk Üniversitesi İslami ilimler Fakültesi Dergisi, İslam Medeniyeti Dergisi, Din Öğretimi Dergisi, Bilimname Dergisi, Türk Dünyası Tarih Dergisi, Kubbealtı Akademi Mecmuası, Yeni Hayat dergisi, Türkiye Günlüğü Dergisi, Prof. Dr. Zafer Bayburtluoğlu Armağanı, Ethem Ruhi Fığlalı'ya Armağan, Kayseri Türk Ocağı Dergisi, Yesevi Dergisi, Düşün Dergisi, Filiz Dergisi, Şafak Dergisi, Kurultay Dergisi, Töre Dergisi, Erciyes Dergisi, Kenet Dergisi, Yeniden Diriliş Dergisi, Kültür ve Sanat dergisi, Çemen Dergisi, Bilgi Yurdu Dergisi, Akpınar Dergisi, Diyanet Dergisi, Diyanet İlmi Dergisi...

Gazetelerden de şunları sayabiliriz:

Tercüman, Ortadoğu, Niğde'nin Sesi, Yeşil Bor, Büyük Ülkü, Bor'un Sesi, Erciyes.

Erciyes Üniversitesi'nde lisans, yükseklisans, doktora yöneten ve bunların jürilerinde bulunan Ecer az da olsa, İslami Bilgiler Anskilopedisi'nde madde yazarlığı yaptı. Hakkında Abdullah Genç tarafından 'Ahmet Vehbi Ecer, Hayatı, Eserleri, Kullandığı Arapça Kaynaklar' başlığında (2001) yılında ve Mehmet Metin tarafından 'Ahmet Vehbi Ecer'in Hayatı ve İslam Tarihi Çalışmaları' başlıklı (2006) yılında lisans tezleri yapıldı. Bazı antoloji ve biyoğrafi eserlerinde adına yer verildi. (Örn: İ. Işık, Türkiye Edebiyatçıları ve Kültür Adamları Ansiklopedisi, Ankara 2006, III, 1135 – 1136; Kamil Sükûn, Who's Who in Turkey, İstanbul 1999, 229; Niğde İl Yıllığı 1997, 200; İ. Birol – M. Yerlikhan, Kayseri Salnamesi 2006 – 2007, Kayseri 2007, 305).

08.08.1999 tarihinde yaş haddinden emekliye ayrılan Ahmet Vehbi Ecer'in Tıp Doktoru Fikriye Gül, Tarım Doktoru Ayşe Aslı ve Bilgisayar Mühendisi Mehmet Ali isimli üç çocuğu ve kızlarından dört torunu vardır. Ecer Türkiye İlim

ve Edebiyat Eseri Sahipleri Meslek Birliği (İLESAM), Kayseri Türk Ocağı, Erciyes Şairler ve Yazarlar Derneği (ERŞAD) üyesidir.

Ahmet Vehbi Ecer'in yayınlanmış eserlerini şöyle sayabiliriz:

1- İMANLA İLGİLİ KIRK HADİS: Niğde 1960, 16 sayfa. Eser Buhari'nin el- Cami üs-Sahih adlı kitabından imanla ilgili hadislerin seçilerek çevirisidir. Yazarın ilk kitabıdır. Kendisi bu kitapçıkta çokça mürettip (dizgi) hatasının olduğunu söyledi. Çok özlü ve duygulu bir Önsöz'ü vardır.

2- İMANIN AKIL VE İLİMLE MÜNASEBETİ: Ankara 1963, 40 sayfa. T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı'nun 107 numaralı yayını olarak basılmıştır. Bu kitap Ecer'in Kemal Edip Kürkçüoğlu yönetiminde hazırladığı İMAN başlıklı bitirme (lisans) tezinin iki konusunun kısmen değiştirilmesinden oluşmuştur. Başlarken başlığını taşıyan önsözünde şöyle yazar:

"...Ne akılsız ne de imansız kimse mesuttur. Aklı ve imanı birbirine hâkim kılmak isteyenler, önüne geçilmez bir buhran içindedirler. İdeal saadet, aklı ve imanı olan, akıl ve iman arasında ideal bir denge kurabilen kimselerdedir..."

3- TÜRK DİN BİLGİNİ MATÜRİDİ, Ankara 1978, 128 sayfa. Din bilgini Matüridi hakkında yazılan ilk Türkçe eserdir. Bu eserin yayınlanmasından sonra Matüridi hakkında İlahiyat Fakültelerinde tezler yaptırılmış ve Diyanet İşleri Başkanlığı bu konuda bir çeviri yayınlamıştır. Kitabın içindeki genel başlıklar şöyledir:

Önsöz, Giriş, Matüridi'nin Hayatı ve Zamın, Matüridi'nin Dini Anlama Metodu, Selefiye, Mutezile, Eş'ariye, Matüredi'nin Eserleri, Matüridi'nin dinin Temel Meseleleriyle ilgili Belli Başlı Görüşleri, Eş'ariyye ve Matüridiyye Arasındaki Farklar, Matüridi'nin Takipçileri, Nesefi Akaidinin Tercümesi, Matüridi'nin Türk Kültüründeki Yeri, Sonuç, bibliyografya.

4-İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİNE GİRİŞ, Kayseri 1980, 46 sayfa, Mezhepler Tarihi ile ilgili isim, konu, sınıflama ile ilgili bilgilendirmeye yönelik bir kitap. Yüksek İslam Enstitülerinde okuyan öğrencilerine mezhepler tarihinin önemini anlatmaya yönelik, mezhep taassuplarının zararlarını hatırlatan bir eser. Eser MEB Tebliğler Dergisi'nin 10 Kasım 1980 tarihli sayısında okullara tavsiye edildi. Eserde yer alan belli başlı konular;

Önsöz, Kelime olarak Mezhep, Mezhepler Tarihinin Konusu, Metodu, Amacı, Kaynakları. Mezheplerin Sınıflandırılması, Sünnet ve Cemaat Ehli Ne

Demektir? Ehl-i Sünnetin Ortak Görüşleri, Bid'at ve Bid'at Ehli, Te'vil Zorunlu mudur ve Nedir? Kaç Çeşittir? Müevvil Kâfir midir? Te'viciliğin Faydaları. Bid'atçılardan Din Dışı Sayılanlar. Mezhepler Tarihin Zorluğu. A Propos du Sujet (Fransızca özet), notlar ve açıklamalar.

5-İYİLİKTE YARIŞMAK, Kayseri 1983, 40 sayfa. Devlet radyo ve televizyonlarında yapılan 6 dini konuşmayı içerir. Eser Yunus'un:

Ben gelmedim kavga için
Benim işim sevi için
Dostun evi gönüllerdir
Gönüller yapmaya geldim.

Dörtlüğüyle başlar. Önsöz yerine Başlangıç başlığı altında taassubun zararlarına, hoşgörünün gereğine işaret eden Ecer, kamunun doğru bilgilendirilmesinde basın ve radyo- televizyonun büyük rol oynayacağına işaret eder. "... Her yaştaki insana her yerde propaganda imkânı bulunan radyo-televizyonun yararlı dini-ahlaki yayınlarının, İslam Dini'nin yaşanması, uygulanması, anlaşılması, yorumlanması konularında mevcut olan ayrılıkları azaltacağı, büyük ölçüde birliği ve hoşgörüyü sağlayacağı inancındayım" ifadesini kullanır. Kitapta şu başlıklara rastlıyoruz:

Önsöz, İçindekiler, Başlarken, İslam dininde İlim Öğrenimi, İslam dini Akla Dayanır, İbadetlerimiz Kız Çocuklarının Okumaları ve Meslek Sahibi Olmaları, İyilikte Yarışmak, Gönül Almak.

6- OSMANLI KADISI DURSUN FAKİH, Eskişehir 1995, 32 sayfa. Söğüt Belediye Başkanlığı tarafından yayınlanan bu eserde Osmanlı Devleti'nin ilk istiklal hutbesini okuyan Dursun Fakih'in hayatı anlatılmakta. Dursun Fakih'in türbesi Söğüt'e bağlı Küre beldesindedir. Küre halkının ricası üzerine bu kitabı yazdığını söyleyen Ecer, Dekanı olan küreli Prof. Dr. Ünver Günay'a da bir takdim yazısı yazdırmıştır. Eser Takdim ve Önsöz'den sonra şu başlıkları taşımaktadır:

Başlangıç, Osmanlı Devleti'nin Kuruluş, Dursun Fakih Zamanında Halk ve Yönetim, Dursun Fakih'in Eğitimi, İstilal Hutbesine Doğru, Dursun Fakih ve Osman Gazi, Şair Dursun Fakih, Osman Gazi'nin Hutbe Okuması, Dursun Fakih'in Milli Kültür ve Tarihimiz Bakımından Önemi, Seçilmiş Bibliyoğrafya

Ecer bu konuyu geliştirerek ve eksiklerini tamamlamak suretiyle Hasan Celal Güzel'in OSMANLI adlı eserinin birinci cildinde yeniden yayınlanmıştır.

7- ÜÇ TEBLİĞİ, Kayseri,1985. 32 sayfa. Üç ayrı tarihte yapılan toplantılarda okunan bildirilerden oluşmaktadır. Şu başlıkları taşır:

"Osmanlı Tarihinde Vehhabi Hareketinin Sebep ve Sonuçları" başlıklı bildiri. 9. Uluslararası Türk Tarih Kurumu Kongresinde tartışılmıştır.

İbni Sina'nın Batıda Tanınması, Erciyes Ü. Tıp Tarihi Araştırma Merkezi'nin Sempozyumunda sunulmuştur. 1984 ve 2004 yıllarında aynı enstitü tarafından iki baskı yapılan İBNİ SİNA adlı kitapta da yayınlanmıştır.

"Mekke Şeriflerinin Statüleri ve Bab-ı Âli ile İlişkileri" adlı bildiri. 1984 yılında Unesco Türkiye Milli Başkanlığının düzenlediği kolokyumda okunan ve tartışılan bildiridir.

8- MEKKE'NİN OSMANLI YÖNETİMİNE GEÇİŞİ VE İDARİ DÜZENLEMELER, Ankara 1999 (ayrı basım). Osmanlı Devletinin 700. Yıldönümü münasebetiyle Türk Tarih Kurumu tarafından düzenlenen XIII. Milletlerarası Türk Tarih Kongresi'nde sunulan bildirinin ayrı basımıdır. Şu başlıkları taşır:

Osmanlı Dönemine kadar Mekke, Yavuz Sultan Selim Öncesi Osmanlı dönemi, Mekke Şeriflerinin atanmaları ve Yetkileri, Sürre Emiri ve Sürre Alayları, Sonuç. Bildirinin son iki cümlesi şöyledir:

"... Osmanlı Devletinin Mekke ve dolayısıyla Hicaz bölgesine hakimiyetinden hiçbir menfaati olmadı. Devamlı verici halinde kaldı. Osmanlı Devleti Arap ülkelerini sömürge haline getirmek gibi emperyalist düşünce ve teşebbüsüne sahip olmadı. Aksine o bölgedeki halkın huzuru ve refahı için yapılan çalışma ve gayretlerde daha çok manevi, dini ve kültürel unsurların rol oynadığı görüldü."

9- İSLAM TARİHİ DERSLERİ (Metod-Kaynak- İlk devir), Kayseri 1991, Erciyes Ü. Rektörlüğü yayını, ikinci baskı, 2000; 190 sayfa. Ders kitabı olarak hazırlanmıştır. Kitap İslam öncesi cahiliye çağı, Hz. Peygamber'in hayatı, Arabistan'daki kültür ve dinler. İslamiyetin gelişiyle ortaya çıkan değişen dinamik toplum konularını içermektedir. Eser Kayseri dışındaki ilahiyat fakültelerinde ve Fen – Edebiyat Fak. Tarih bölümlerinde de okutulduğu bilinmektedir.

10- İSLAM TARİHİ DERSLERİ-II (Dört Halife Dönemi), Kayseri 1995, Erciyes Üniversitesi Rektörlük yayını, ikinci baskı 2000, 242 sayfa. Ders kitabı olarak hazırlanmıştır. Hz. Peygamber'in vefatından başlayıp Hz. Ali'nin sonu ve

çocukları dönemi olaylarını ve yorumlarını içine alır.

11- TARİHTE VE GÜNÜMÜZDE İHVAN ÜL-MÜSLİMİN ÖRGÜTÜ, Kayseri 1999, ikinci baskı 2000, 188 sayfa. Erciyes Üniversitesi Rektörlük yayını. Müslüman Kardeşler anlamına gelen İhvan ül- Müslimin adıyla anılan terörist örgütün din ve dünya görüşleri, İslam ülkeleriyle ilişkileri konusunda üniversite araştırma fonu desteğiyle yapılan bir araştırmadır.

12- ATATÜRK'ÜN DİN VE İSLAM DİNİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ, Kayseri 1998, 20 sayfa. Cumhuriyetin 75. Yılı münasebetiyle düzenlenen panel, konferans ve radyo-tv proğramlarında yapılan konuşmalardan oluşan bir eserdir. Ecer'in bu çalışması ve araştırması bazı düzeltmeler ve eklemelerle ATATÜRK KÜLTÜR DİL VE TARİH YÜKSEK KURUMU'nun ATATÜRK ARAŞTIRMA MERKEZİ tarafından yayınlanan Atatürkçü Düşünce Din ve Laiklik (Ank. 1999) isimli kitapta (sa: 115:136 sayfaları arasında) yeraldı.

13- XIII ve XIV. YÜZYILLARDA KAYSERİ KÜLTÜR VE TARİHİ, Ankara 2001, 78 sayfa. Erciyes Ü. İlahiyat Bilimleri Araştırma Vakfı Aktüel Eserler serisi arasında yayınlandı. Şu genel başlıkları taşır:

Önsöz, İçindekiler, Giriş, XIII ve XIV. Yüzyıllarda Kayseri'de Kültür Hayatı ve Yapısı, Sonuç. Bibliyoğrafya, Tarihi Eserlerden Renkli Resimler.

14- TARİHTE VEHHABİ HAREKETİ VE ETKİLERİ, Ankara 2001, 304 sayfa. Avrasya-Bir Vakfı Ortadoğu Araştırmaları Dizisi (ASAM) yayını. Bu eser A. Vehbi Ecer'in doktora tezinin genişletilmiş ve değiştirilmiş bir baskıdır. Eser Giriş ile birlikte 4 bölüm ve Sonuç'tan oluşmaktadır. Birinci bölümde Vehhabilikten önceki paralel görüşler arasında Haricilik, Hanbelîlik, Zahirilik, İbn Teymiyecilik anlatılır. İkinci bölümde Vehhabiliğin kurucusu Muhammed b. Abdülvehhab'ın hayatı ve görüşlerine yer verilir. Üçüncü bölümde ise Vehhabiliğin siyasi karakter kazanarak Vehhabi isyanları, Vehhabi devletinin kuruluşu ve çöküşü ele alınır. Yine bu bölümde Vehhabiliğin doğuşuna ve gelişmesine etkisi olan faktörler anlatılır. Dördüncü bölümde ise Vehhabiliğin doğuşundan günümüze kadar uzanan etkileri ve oluşumlarına yer verilir. Bunlar arasında Selefilik, Feraiziyye, Barelviyye, Mücahidiyye, Senusiyye, Ahmediyye, İbn Teymiyecilik, Islahatçılık, İhvan ül- Müslimin, Fundamentalizm, Hizb üt-Tahrir, İBDA-C (İslami Büyük Doğu Akıncılar Cephesi), İslami Cemiyet ve Cemaatler Birliği, Hizbullah... Gibi akım ve oluşumlara yer verilir. Eser Sonuç ve Kaynaklar (Hatt-ı Hümayun

vesikaları, Topkapı Sarayı Müzesi arşiv vesikaları), Karma Bibliyoğraya ile son bulmaktadır.

15- ZARARLI DİNİ FAALİYETLER VE AMAÇLARI, Kayseri 2004, 74 sayfa. Sütçü İmam Üniversitesi Rektörlüğü ile Kahramanmaraş Valiliğinin ortaklaşa düzenlediği Cumhuriyetin 75. Yılında Türkiye'de Din ve Devlet İlişkileri Sempozyumu'nda (31 Ekim/ 1 Kasım 1998 tarihinde) yapılan konuşmanın yeniden düzenlenmesinde oluşan bir eserdir. Eser şu konuları içerir:

Önsöz, Giriş (Din Niçin Önemlidir) Dini Ayrılıklar ve Zararlı Eylemler, Dini Akımlar Hangi Hallerde Zararlıdırlar? Şeyh Sait İsyanı, Mekkeli Ahmet Hamdi Kışkırtmaları, Şeyh Hacı Osman Kışkırtmaları, Rize'de İrticai Olaylar, Kahramanmaraş Olayları, Giresun'da Olaylar, Menemen Olayları, Ticaniler Süleymancılar, Said-i Nursi ve Nurcular, Vehhabiler, Hizb üt-Tahirir, İhvan ül-Müslimin, Mevdudi ve Cemaat-i İslami, Humeyniciler, Sonuç, Kaynaklar.

16- İSLAM TARİHİNDE ÜÇ OLAY, Ankara 2004, 64 sayfa. Ecer'in bilimsel alanı olan Hz. Peygamber (SAS) ve sahabe (Dört Halife) dönemindeki uygulamalarla ilgili ilk İslam Tarihi kaynaklarından yaptığı çevirilerdir. Bu çevirilerde verilen örneklere Ecer'in de yorumları vardır. Örneklerden biri Hz. Ömer'in hanımı Ümmü Gülsüm'ün yabancı erkeğin yanına girmeme sebebinin iyi giysileri olmayışının ileri sürülmesi, diğeri Hz. Ömer'in dul ve çocukları açlıktan ağlayan bir hanımın geceleyin evine girip yemek yapması, üçüncü olay ise Sa'ab Ebi Vakkas'ın hanımı Selma Binti Hafsa'nın yanında kimse olmadığı halde tutuklu Ebu Mihcen es-Sakafi'nin yanına girip onu tutukevinden çıkartması olaylarıdır. Eserde Ecer'in Hz. Peygamber Döneminde Toplum başlığı altında bir ek metin de yer alır.

17- DİNİMİZ İÇİN DİLİMİZ, Kayseri 2001, 122 sayfa. Eser dini eğitim ve dini bilgilendirme yoluyla Arapça hayranlığının zararlarını ve anadil ile yapılan dua ve bilgilendirmelerin faydaları üzerine yapılan bir araştırmadır. Arapça'nın kutsallığı, bütün Müslümanların Arapça konuşmaları gerektiği görüşlerinin Türk kimliğinin kaybına sebep olabileceği ve bu görüşün tenkidi yer alır. Şu genel başlıkları taşır:

Önsöz, Giriş Kur'an-ı Kerim'e Göre Dil, Kur'an-ı Kerim Neden Arapçadır? Arap olmayanlar Nasıl Müslüman Olacaklar? Din Bilgisi Anadil ile Öğrenilir ve Yaygınlaşır. Dini Sapmalarda Dinden Doğan Bilgisizlik Sebepleri, Günümüz Din

Kitaplarında ve dualarda Türkçemiz, Sonuç.

18- BÜYÜK TÜRK ALİMİ MATÜRİDİ, İstanbul 2006, ikinci baskı, İstanbul 2007, 190 sayfa; Yesevi yayıncılık yayını. Ahmet Vehbi Ecer'in aynı konuda (1978 yılında yazdığı Türk din Bilgini Matüridi'den sonra) yazdığı ikinci kitabıdır. Türkiye'de Türk din bilgini Matüridi'nin anlaşılması, tanıtılması alanında bir uyanış ve ilginin ortaya çıkması böyle bir eserin yazılmasına sebep olmuştur. Dinin yanlış anlaşılması, Müslümanların dini duygularının istismar edilmesi üzerine İslam Dini'nin doğru yorumunu yapan ve dünya Müslümanlarının çoğnun inanç ve ibadet ilkelerini düzenleyen Ebu hanife ve Matüridi'nin halkımızca iyi tanınmasına yönelik bir araştırmadır. Ebu Hanife'nin öğrencilerinden ders aldığı bilinen Mehmet el-Matüridi 944 yılında öldüğü bilinen Türk kültür muhitinde doğmuş, yaşamış Semerkand'lı bir din bilginidir. İslam Dini'nin her coğrafyaya, her çağa cevap verebilecek özelliklere sahip olduğu yorumunu yapan Matüridi yazdığı eserlerinde bu dinin akıl ve bilimi dışlamadığını ispat eden eserler ve öğrenciler bırakmıştır. İslam Dini'nin doğru yorumunu sunan Matüridi'yi anlatan bu eser 8 bölümden oluşmaktadır:

Eser yayıncının iki sunuşundan sonra yazarın Önsöz ve Bir Kültür Öğesi Olarak Dinimiz ve Tarihimiz alt başlığını taşıyan Giriş izlemektedir. Birinci Bölüm'de Matüridi'nin Hayatı ve Muhiti, İkinci Bölüm'de, Matüridi'nin Tanınması ve Takipçileri, Üçüncü Bölüm'de Matüridi'nin Metodu (inançla, fıkıhla, tefsirle ilgili olan), Dördüncü Bölüm'de Matüridi'de iman, Allah, Peygamberlik Anlayışı, Beşinci Bölüm'de Matüridi'ye Göre Bilgi, Akıl ve İrade Hürriyeti, Altıncı Bölüm'de Şeriat, Tarikat, İbadet, Yedinci Bölüm'de Ömer en – Nesefi'nin Akaid adlı kitabının çevirisi, Sekizinci Bölüm'de Matüridi'de Dini Uyanışımız ve Din Kültürümüz. Sonuç bölümünün bir yerinde yazar şöyle demektedir:

"Atalarımız İslam Dini'ni benimsedikten sonra çoğunlukla ibadet ve sosyal ilişkilerini İmam-ı Azam Ebu Hanife'ye; kucaklayıcı, sevdirici... tasavvufi anlayışlarını Ahmet Yesevi'ye, inanç (akaid) ilkelerini de Matüridi'ye göre düzenlemişlerdir. Türk Milleti hoşgörülü, hayata bağlı, ilme yönelik, insan sevgisi ve yardımlaşmaya dayalı yaşayışlarını bu üç büyük din bilginine borçludur... Matüridi düşüncesi Türk-İslam kültürünün dini ve felsefi kaynaklarından biridir. Onun bilinmesi dinimizi ve halkımızı tanıma bakımından önemlidir...

Eser, Ecer'in o güne kadar basılmış eser listesi, Seçme Bibliyoğrafya ve Dizin ile son bulmaktadır.

19- BARİLVİYYE MEZHEBİ, Kayseri 2007, 28 sayfa. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi'nde yer almamasının bir eksiklik olduğu görüşünden hareketle yazdığını ifade eden Ecer, Hindistan ve Pakistan'da mensupları bulunan Barilviyye'ninkurucuları ve dini görüşleri ile ilgili tenkitsiz açıklamalar yapmıştır.

20- MİLLİ KÜLTÜRDEN MİLLİ BİRLİĞE, Ecer'in henüz basılmamış, ancak milli kültürün kimlik belirlemede ve milli birliğin oluşumunda önemini ele aldığı makalelerinin toplandığı bir eserdir. 280 sayfayı bulan bu eserin yakında yayınlanacağını beklemekteyiz. (Yesevi yayınları arasında çıktı)

ORTAK ESERLERİ

Ahmet Vehbi Ecer'in bazı bilim adamlarıyla birlikte yazdıkları eserler ise şunlardır:

1-İSLAM MEZHEPLERİ TARİHİ, Prof. Dr. Avni İlhan – Prof. Dr. Mustafa Öz ile birlikte. İzmir, 1977, 116 sayfa. Yüksek İslam Enstitüsü öğrencilerinin ders kitabı ihtiyacını karşılamak amacıyla yazılmış bir eserdir. Ecer bu kitapta Te'vil ve Bid'at, Ehl-i Sünnet- Ehl-i Bid'at, Hariciye Mezhebi, Caferiyye Mezhebi konularını yazmıştır.

2-LAİKLİK, DİN VE TÜRKİYE, Prof. Dr. Ünver Günay, Prof. Dr. Harun Güngör ile birlikte. Ankara 1997, 178 sayfa. Atatürkçü Düşüncedeki laikliğin toplumumuz ve İslam Dini ile ilgili yönlerinin, birlik ve beraberlik bakımından öneminin işlendiği, alanında orjinallik taşıyan bir eserdir.

3-TOPLUMSAL DEĞİŞME, TASAVVUF, TARİKATLAR VE TÜRKİYE, Prof. Dr. Ünver Günay ile birlikte, Kayseri 1999, 324 sayfa. Erciyes Ü. Rektörlük yayını. Ülkemizde çok nazik ve tartışmalı konuları içeren bu eserde yazırlar konuları tarihin ve ilmin, aklın süzgecinden geçirerek ele almışlar. Önsözde amaçlarını 'Bu kitabı yazarken, ilmi tarafsızlığın yanında Yüce Türk Milletinin hür ve müreffeh yaşaması, çağdaş medeniyet düzeyinin üzerine çıkması, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ilelebet payidar olması dileklerimiz ve kaygılarımız olmuştur' cümlesiyle açıklıyorlar.

Önsöz ile başlayan eser Giriş bölümünde Toplumsal Değişme, Din ve Dini

hareketler ile izlenen metodoloji hakkında bilgiler verilir. Tarihi, Dini ve Tasavvufi Arkaplan başlığını taşıyan ikinci bölüm İslamiyet, Tasavvuf ve Tarikatlar, Anadolu'da Tasavvuf ve Tarikatlar alt başlıklarını içermekte. Cumhuriyet Türkiye'sinin Değişim Sürecinde Tarikatlar ve Yeni Dini Oluşumlar başlığı altındaki üçüncü bölümde tarikatların çöküşü ile 1925 ve 1950 sonrası yeni dini örgütlenmeler ile geleneksel tarikatların durumu ele alınmakta. Genel Değerlendirme ve Sonuç bölümünü bibliyoğrafya izlemektedir. Eserin son cümlesi şöyledir:

"... Türkiye'de, dejenere olmuş tarikatların veya başka bağnazlıkların sürprizleri, hayal kırıklıkları ve bunalımları bir daha yaşanmak istenmiyorsa din eğitim ve öğretimini, dini yayınları ve din kültürünü, objektif, bilimsel ve modern pedagojik esaslara göre dinamik bir biçimde yeniden yapılandırmak, acilen kendini hissettiren bir zorunluluk olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun ihmali halinde ise, kendimizi yeni sürprizlere hazırlamak zorundayız!"

İstanbul'da Yayınlanan Yesevi Dergisi Yayınları Arasında "tarihte Lider Kadınlar ve Fatma Bacı" Adlı Ve "yesevi'den Ahi Evren'e" Adlı İki Eserinin Daha Yayınlandığını Burada Belirtmeliyim.

Ahmet Vehbi Ecer uzun zaman şiir yazmıyor ama şiir okumaya devam ettiğini söylüyor. Şiir ve şairlerle ilgili tanıtma, yorum yazıları yazıyor. O'nun eski şiirlerinden birkaç örnek ile yazımı bitireyim..

AHMET VEHBİ ECER'İN ŞİİRLERİ:

ANILAR

Kar yok, yağmur yok inan,
Gün sonudur yalnız.
Artmakta seni düşündükçe
Anılarımızdaki hız.

Bütün yol kavşaklarında sen varsın,
Bütün adımlarda ben;
Seninle ilk karşılaşmamızdır hep
Durmadan aklıma gelen.

Ben bir yayla çocuğu,
Sen bir deniz kızıydın.
Büyük şehirlerin gürültüsünden
Sessizliğimize sığınmıştın.

Aramıza dağlar çıktı, yüce yüce sevdiğim,
Upuzun yollar bir yana.
Limon kokusu taşıyan mektupların
Yetiyor bana.

SABAH

Bir ışık var gözlerime gelen
Bir ışık var ki bıçak gibi.
Sabahlar tertemiz ve günahsız
Birbirinden sevimli.

Işıklar... Işıklara doyamam.
Karanlıklar bile apaydınlık bana.
Böyle sabahlara böyle illere
Geldiğimden bu yana.

Hava temiz, su soğuk
Bir sessizlik var, sevimli, aziz
Böylesi günler görelim daima
Hepimiz.
Gurbet gene acıdır.
Garip, gariptir her zaman.
Ama iyimserliğim üzerimdeyken böyle her sabah
Bir türlü karamsar olamam.

YEŞİL BOR

Sormayın Bor'dan bana
Anlatamam, aklım karışır.

Yeşil murat rengidir.
Bor'a yeşiller yaraşır.

AKIL ÖTESİ

Aklımın ermediği birşey var
İnce, ipince,
Birdenbire korkunçlaşıp büyüyor
Zamanı gelince.

Kemiriyor beynimi
Sualler ve sualler
Büyüyüp devleşiyor
Küçücük düşünceler.

Tepelere tırmanan tatlı yeşile
Ve bir yapraktaki
Akıl ermez inceliğe
Karışan gizli el ne?

Bir tohumun pürtelişinden tutun da
Dünyadan ahrete kadar
Hayatın başı ve sonunda
Aklımın ermediği çok şey var.

Yrd. Doç. Dr. A. VEHBİ ECER Hoca'nın Ardından (1934 - 2014)

Prof. Dr. Ünver GÜNAY *

2014 Yılı Kasım ayı içerisinde, değerli büyüğüm, meslektaşım, mesai arkadaşım, dostum, saygıdeğer bilim adamı, ilâhiyatçı ve tarihçi A. Vehbi Ecer Hoca'yı kaybettik. Böylesine yeri doldurulmaz, değerli bir araştırmacı ve bir bilim ve fikir adamının kaybı karşısında acımız gerçekten de büyüktür. Allah rahmet eylesin! Nur içinde yatsın!

Her ikimiz de Ankara Üniversitesi, İlâhiyat Fakültesi mezunu olmamıza rağmen, Rahmetli A. Vehbi Ecer Hocam benden epey önce ilâhiyatı bitirdiğinden, Fakülte'de, çok değerli Hocamı tanıma imkânım olmadı. Ancak 1985 yılından itibaren, Kayseri'de, Erciyes Üniversitesi, İlâhiyat Fakültesi'nde görev aldım ve aynı kurumda çalışmanın verdiği avantajla Vehbi Bey Hocamı yakından tanıma imkânı elde ettim. Üstelik 1987 yılında ben fakülteye dekan olunca, ondan da bana bu idarî görevimde yardımcı ve destek olmasını istedim. Allah kendisinden razı oldun, sağlık problemlerine rağmen büyük bir fedakârlıkta bulundu, beni kırmadı ve epeyi bir süre birlikte çalışma imkânımız oldu. İdarî işlerin yanı sıra, bilimsel ve akademik çalışmalara da devam ettik ve hatta müşterek çalışma ve yayınlar yaptık.

Doğrusu onun iyi niyeti, dürüstlüğü, çalışkanlığı, ahlâklılığı, erdemliliği, yardım severliği, insaniyeti, sevecenliği, hoşgörüsü, azim ve kararlılığı, güven veren kişiliği ve ülkesi, milleti, kültürü ve dinine olan gönülden bağlılığının yanı sıra dil, şiir ve edebiyat sevgisi ve öteki saymakla bitmeyecek pek çok hasletleri beni oldukça etkiledi. Hatta diyebilirim ki, Vehbi Bey Hocam, hayatımda beni yakından etkileyen ve bende derin izler bırakan birkaç kişiden biridir…

Bir seferinde, memleketim olan Bilecik İli, Söğüt ilçesinin Küre Köyü'ne gittiğimde, köylülerim benden, Osmanlıların kuruluş döneminin ünlü şahsiyetlerinden Dursun Fakih hakkında tanıtıcı bir kitapçık hazırlamamı ısrarla istediler. Zira Şeyh Edebâlî'nin damadı ve Osman Gazi'nin bacanağı, kuruluş

döneminin temel taşlarından biri olan bu tarihî şahsiyete atfedilen bir türbe, köye yakın konik bir tepede bulunmaktadır. Nitekim köylüler sıklıkla ve özellikle de her yıl, mayıs ayının başında, Hıdırellez bayramı dolayısıyla oraya ziyaretlerde bulunup, adaklar adamakta; kurbanlar kesip, Kur'ân-ı Kerîm tilâveti ve mevlitler okuyarak kutlamalar yapmaktadırlar. Ben de, Kayseri'ye dönüşümde durumu rahmetli Hocam'a ilettim. Sağ olsun beni kırmadı ve hemen Dursun Fakih'in hayatı ve kişiliğini özlü bir şekilde anlatan ve bu arada onun Gazavat-Nâme adlı eserine de önemle işaret eden bir kitapçık kaleme aldı.

Rametli Hocamın, Kayseri, 1995 baskısı, 32 sayfalık bu kitapçığın, meselâ başlangıç bölümünde (Bk. S. 8-27), tarih ilminin ve tarih şuurunun önemini belirtmiş olması oldukça dikkate değerdir. Nitekim orada rahmetli Hocamız, tarihin geleceğin büyük ölçüde temellerini oluşturduğunu ve topluma "uyanıklık ve şuurlu davranma, kendini tanıma ve kendine güvenme yeteneği kazandırdığı"nı önemle vurguluyor. Zira "insanlar, bu günkü yaşayışları ve kültürlerini önemli ölçüde, kendilerinden önce yaşamış bulunan toplumlara ve insanlara borçludurlar." Esasen Hocamıza göre, tarih hazinesi bize, sadece "günümüzde yaşadığımız kültürümüzün kaynaklarını bildirmekle kalmaz, aynı zamanda geleceğin de köprüsünü kurar" ve "kuşaklararası bağlantıyı sağlar."

Nitekim bu bağlamda Hocamız, bir milletin tarih hazinesini oluşturan faktörler arasında, tarihin seyrini değiştiren abide insanların ve büyük adamlarının; devlet başkanları, sanatkârlar, ilim adamları, ordu komutanları, peygamberler, iman erleri, alperenler, dervişler, şairler vb.lerinin yeri ve işlevini önemle belirtiyor. Öyle ki, Hocamıza nazaran, Karacahisar'ın fethinin ardından, muhtemelen 28 Eylül 1299'da, Dursun Fakih'in Karacahisar'da okuduğu Cuma hutbesi, o vakte kadar, Selçuklu Sultanlığı'na bağlı bir Uç Beyliği statüsünde olan Osmanlıların hür ve müstakil bir devlet oluşunun ve istiklâlinin ilânıdır. Esasen anlaşılan bu amaçla Osman Gazi'ye, Selçuklu Sultanı II. Alaeddin tarafından hil'at, alem, at, kılıç, tabl ve buk da gönderilmiştir ve düzenlenen tören ve nevbet sırasında Osman Gazi ve diğerleri bağımsızlık simgesi olarak çalınan nevbeti ayakta dinlemişlerdir. Esasen anlaşılan Osmanlılarda bu gelenek Fatih Sultan Mehmet'e kadar devam etmiştir. Bu bakımdan da, tarihî bir kişilik olarak Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda, istiklâl kazanmasında ve kültüründe emeği geçen Dursun Fakih, Anadolu'daki Türk tarihinin dönüm noktalarından birinde, öteki

Osmanlı yöneticileri ile birlikte adeta bir kilit taşı olarak yerini almış bulunmaktadır. Üstelik o, iyi bir ilim adamı, gönül adamı ve devlet adamı olduğu kadar, aynı zamanda büyük bir Mesnevî sahibi şairdir. Nitekim anlaşılan Osmanlıların kuruluş döneminin gerek yöneticileri ve gerekse de halkını çalışkan, başarılı, adaletli ve hoşgörülü kılan da, orada etkin olan ve aralarında Eskişehir dolaylarındaki İt Burnu mevkiinde Ahi Tekkesi bulunan Şeyh Edebâlî ve öğrencisi ve damadı Dursun Fakih gibi büyük şahsiyetlerin yer aldığı bu ulema kadrosudur. Hocamız aslında Dursun Fakih'in, Türk Tasavvuf şiirinin piri, Türk Sûfîlerinin mürşidi ve İslâmiyet'e yenice ancak içtenlikle ve imanla bağlanmış bulunan dönemin Türk topluluklarına İslâm dininin esaslarını onların diliyle ve onların düzeyinde ancak birer Hikmet şeklinde anlatan ve benimseten ve insanların arasında dostluğu, sevgiyi, birlik ve beraberliği, dayanışmayı ve kardeşliği telkin eden ve dünyayı insan sevgisi ile doldurmayı öğütleyerek dinin birleştirici, kucaklayıcı ve sevdirici özelliklerini ön plana çıkartan Hoca Ahmed Yesevî'nin (ö. 1161) Anadolu'daki ilk izleyicisi olduğunu önemle belirtiyor. Zira Ahmed Yesevî'nin izinden giden ve Alp, Alp-Gazi, Alp-Eren ve Horasan Erenleri denilen mücahit dervişler ve kimseye el açmadan, ellerinin emeği ve alınlarının teri ile geçinen, çalışkan, toprağa, vatana, devlete, millete, dine, töreye bağlı, hoşgörülü, disiplinli tipler, göç eden Türk boyları ile birlikte Anadolu'ya geldiler. Gâziyân-ı Rum, Abdalân-ı Rum, Âhiyân-ı Rum ve Bâciyan-ı Rum gibi adlarla anılan ve organize olan bu hamasî-dinî teşkilat mensupları, Anadolu'da ulaştıkları yerlerde tekke ve zaviyeler kurarak tasavvuf terbiyesine önem verdiler ve halka ve çevrelerine de bu yönde telkinlerde bulundular. Üstelik onlar, bu şekil altında halkı kucaklamanın yanı sıra, hükümdarları, şehzadeleri ve dönemin öteki idare ve devlet adamlarını etkilemeyi de başardılar.

Nitekim Rahmetli Hocamız Ahmet Vehbi Ecer, yukarıda zikri geçen kitapçığında, gerek Osman Gazi ve gerekse de Şeyh Edebâlî ve Dursun Fakih'in, dönemin tasavvuf terbiyesi almış önemli kişileri arasında yerlerini aldıklarını önemle belirtiyor. Esasen anlaşılan Şeyh Edebâlî, aslen Karamanlıdır ve önce Karaman'da ve sonra da Şam'da dinî eğitim-öğretim görmüştür. Üstelik o, Vefaiyye tarikatına mensuptur ve Ahi teşkilatının da reisidir. Eskişehir yakınlarındaki İt Burnu mevkiindeki tekkeden sonra, Bilecik'in Osmanlıların eline geçmesinin ardından Bilecik'te tesis edilen tekkeye yerleşen Şeyh Edebâlî,

kızı Mal Hatun'u Osman Gazi'ye vererek aralarındaki sıhriyet bağını güçlendirmiştir. Çok sayıda öğrenci yetiştiren Şeyh Edebâlî'nin öğrencileri arasında, aslen yine Karaman kökenli olan Dursun Fakih de yer almaktadır. Anlaşılan Dursun Fakih, Tasavvuf terbiyesinin yanı sıra aynı zamanda Fıkıh bilgisine de sahip bir din âlimidir ve ayrıca Tefsir, Hadis ve Kelâm gibi ilimlerde de oldukça derinleşmiştir. Öyle ki, sonuçta o, Osmanlı devletinin ilk imam-hatibi ve kadısı olma şerefine erişmiştir. Üstelik Şeyh Edebâlî, bir diğer kızını da Dursun Fakih'e vermiş ve böylece aradaki sıhriyet bağı daha da güçlenmiştir. O derecede ki, Şeyh Edebâlî, 1326 yılında vefat edince, onun Makam'ına şakirdi ve bacanağı Dursun Fakih geçmiş ve böylece Osmanlı'nın kuruluş döneminin devlet adamları ile ulema ve dervişler arasındaki bağlılık daha da güçlü bir şekle bürünmüştür. Nitekim gerek Şeyh Edebâlî, gerek Dursun Fakih ve gerekse de Şeyh Edebâlî'nin oğlu Mahmud, Ahi Şemseddin ve oğlu Hasan ve diğer Ahi ricâli, anlaşılan Osman Bey'in temelini attığı Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda çok önemli hizmetler görmüş, ön saflarda yer alan kimselerdir. Anlaşılan bu çerçevede, âlim, zahit ve aziz bir kişi ve fakat aynı zamanda şair olan Dursun Fakih, Osmanlı Devleti'nin başlangıç zamanlarında gerek imamlık ve fetva işleri ve gerekse de tedris konusunda önde gelen hizmetlerde bulunmuştur. Nitekim anlaşılan Dursun Fakih, Karacahisar'ın fethinin ardından, başka şehirler ve yerlerden oraya göçler olması üzerine, orada kadılık ve hatiplik görevinde bulunmuştur. Üstelik o, orduya ve halka imamlık yapmış; Karacahisar'dan sonra Eskişehir'de ilk bayram hutbesini okumuş; Osman Gazi'ye danışmanlık etmiş ve bu arada halkın sevgisi ve saygısını kazanmayı da bilmiştir. Onun, edebî özelliği bulunmayan, Mesnevî tarzındaki ve aruz vezniyle kaleme alınmış bulunan, 640 beyitten oluşan ve içerisinde kahramanlık hikâyelerinin yer aldığı Gazavat-Nâme'si, Osman Bey'in yanında seferden sefere koşan gazilere dinî heyecanı ve cihat şuurunu aşılamayı amaçlamış olmalıdır. Öte yandan, Rahmetli Ahmet Vehbi Ecer Hocamızın önemle işaret ettiği üzere o, Osmanlıların kuruluş döneminin Türkçesinin yazılı ilk örneklerinden biri olması bakımından da oldukça dikkate değerdir.

Burada Rahmetli Hocamızın öteki pek çok bilimsel çalışma ve yayınlarına temas ve işaret etme ve onları derinlemesine analize tâbi tutma imkânımız bulunmamaktadır. Ancak doğrusu o, Türk ve İslâm tarihinin ve kültürünün çok çeşitli konularında çalışma yapmış ve fikir yürütmüş velût bir yazar; iyi bir

yönetici, bilim adamı ve öğretim elemanıdır. Nitekim o, öğrenci yetiştirmeye ve öğrencilerinin sorunlarıyla ilgilenip onlara yardımcı olmaya ve rehberlik etmeye ayrı bir özen ve itina göstermiştir. Üstelik o, başkalarının dertlerine ortak olma konusunda da oldukça duyarlıydı. Onun bilimsel çalışmaları ve yayınları, İslâm Tarihi, İslâm Mezhepleri Tarihi, İslâm Kurumları Tarihi ve Türk Kültür Tarihinin çeşitli meseleleri etrafında yoğunlaşmış bulunmaktadır. 1991 ve 1995 yıllarında, Erciyes Üniversitesi yayınları arasında çıkan İslâm Tarihi Dersleri adlı kitabı, İslam tarihinin metot ve kaynaklarının yanı sıra ilk devrini konu alıyor. Hocamızın, Vehhâbilik, Maturidilik, İhvân-ı Müslimîn, fetvâ kurumu, Diyanet, Atatürk'ün kültür politikasının akılcı yanı, din dili vb. konulardaki çalışma ve yayınları oldukça dikkate değerdir. Esasen Rahmetli Hocamız, büyük Türk tarihçisi M. Fuat Köprülü ve onun öğrencisi tarihçi M. Altay Köymen ile birlikte, "tarihin geçmişten günümüze ve gelecek zamana tutulmuş bir projektör olduğuna ve tarihin rehberliğine başvurmamanın karanlıkta yol almaya benzediğine" işaretle, insanı ilgilendiren hiçbir konunun tarih ilminin sınırlarının dışında düşünülemeyeceği kanaatini önemle vurguluyor. Nitekim bu nedenle anlaşılan o, geçmiş tarihin yanı sıra güncel tarih meselelerine de ilgi göstererek, geçmişle aktüel olan arasında bağ kurmanın ve böylece bir tarih bilinci oluşturarak geleceğe yönelmenin gayreti içerisinde olmuştur. Doğrusu bu yolda ona, "dinamik bir toplum" ve "dinamik bir din" anlayışı kılavuzluk etmiş ve böylece o, "Yesevî geleneğinden bir Cumhuriyet aydını" olmuştur. Bu bakımdan da onun hayatı, eserleri ve fikirleri üzerine gerçekleştirilecek olan geniş ve sistematik bilimsel çalışmalar, kuşkusuz Hocamızın düşünce dünyasını ve ilim âlemine özgün katkılarını ve hizmetlerini daha derinden ve kapsamlı bir biçimde analiz etmemize ve anlamamıza imkân sağlayacaktır.

Saygıdeğer Hocam, sağladığın katkılar, hizmetler, sunduğun dostluk ve örnek ve erdemli kişiliğinden dolayı sana minnettarız. Örnek ve erdemli kişiliğinle gönlümüzde taht kurdun. Bizlere hakkını helâl et! Bizden yana da katbekat helâl olsun! Eşine, evlâtlarına ve seni gönülden seven dostlarına sabır dileklerimi sunuyorum. Allah sana rahmet eylesin; ruhun şad, mekânın cennet olsun!..

*Prof. Dr.

Hocam Ahmet Vehbi ECER

Harun GÜNGÖR*

Rahmetli hocam Ahmet Vehbi Ecer'le ilk karşılaşmam 1963 yılında oldu. Köyüm de ilkokulu henüz bitirmiş yatılı okul sınavlarına girmiştim. Pek tercihim olmamasına rağmen Kayseri İmam-Hatip Okulu'nun sınavlarını kazandım. Okula gelip kaydımı yaptırdım.

Köyde köy imamından Kur'an'dan bazı kısa sureleri ezberlemiştim. Ama yaptığımız şey sadece ezberdi. Arap alfabesini görmemiştim ve nasıl okunduğunu da bilmiyordum. İmam-Hatip Okuluna gelince ilk karşılaştığımız ve bize ilginç gelen Arapça alfabeydi. İşte o yıl Arapça dersimize genç, güler yüzlü, samimi, öğrencilerle iyi diyalog kurabilen bir hoca geliyordu. İşte bu hoca Ahmet Vehbi Ecer'di. Çoğu bugün rahmetli olmuş pedagojik formasyon yüzü görmemiş, öğrencilerine ağza alınmayacak sıfatlarla hitap eden hocalarımızın aksine Vehbi Hoca hem sevecenliği hem de karşısındaki öğrencilere değer veren kişiliği ile onlardan ayrılıyordu.

Hocamızla bir ders yılı Arapça okuduk. Bir ara okulda kabakulak hastalığı baş gösterdi. Ben de o hastalardan biri idim. Hastalık nedeni ile bana 21 gün rapor verdiler. Ben de raporlu günlerimi köyümde geçirdim. Raporlu günler bitip tekrar okula döndüğümde hocam Nasr suresinin anlamını açıklıyordu. Kendisini dinledim ve konu ile ilgili bana sorduğu soruya doğru cevap verdim. Bu durum hem hocamı hem de beni memnun etmişti. Bu bir yıldan sonra hocam İmam-Hatip Okulu'nda başka derslerimize girmedi. Ancak hocamı o zaman Kayseri'de yayın hayatına başlayan Yeni Şafak Dergisi ile milliyetçi çizgide yayın yapan Töre Dergisinden takip edip Kayseri Türk Kültür Derneği'nde yaptığı sohbetlere katıldım.

Aradan yıllar geçti ve hocamla yollarımız 1970 yılında tekrar kesişti. 1970 yılında İmam-Hatip Okulu'nu bitirip Kayseri Yüksek İslam Enstitüsü'ne girdiğimde hocam Enstitü müdür yardımcılığı görevinde bulunuyordu. Zaman

zaman odasına gidip gelir, ondan okumak için kitaplar alır, bir problemim olduğu zaman hocama anlatır ve danışırdım. İmam-Hatip Okulu'nda olduğu gibi Enstitüde de hocam hoşgörüsü, samimiyeti, efendiliği ve yardımseverliği ile dikkatleri üzerinde topluyordu. Enstitüde hocam bizim İslam Mezhepleri Tarihi derslerimize giriyordu.

1970 yılında Enstitüden mezun olup Sarıoğlan Ortaokulu'na öğretmen olarak atandım. İki aylık öğretmenlikten sonra askerlik görevimi yerine getirmek için okuldaki görevimden ayrıldım. 1976 yılında askerlik görevimi müteakiben Sarıyer İmam-Hatip Lisesi'ne öğretmen olarak atandım. Öğrencilik yıllarımdan itibaren hep akademik çalışmalar yapmak ve akademisyen olmak istiyordum. Ancak fakülte değil, enstitü mezunu olduğumuz için bizim doktora yapma imkânımız yoktu. 1977 yılında bize de doktora yapma imkânı tanındı. Doktoraya müracaat edebilmemiz için bize akademisyen olan bir Profesörün referans olması gerekiyordu. Enstitü mezunu olduğum ve Kayseri dışında da akademik herhangi bir kurumla ilişkim olmadığı için tanıdığım bir akademisyen de yoktu. Durumu Vehbi Bey hocama bildirdim. O da bana rahmetli doktora hocam Prof. Dr. Hikmet Tanyu'dan benim için temin ettiği referans mektubunu gönderdi. İşte bugün ben, bana temin edilen bu referans mektubu sayesinde akademisyen oldum ve çalışmalarımı yaptım. Doktora çalışmalarım sırasında İstanbul'da bulunmuş olsam da hocam beni hep gözetip kolladı.

1982 yılında "Gagauzların Dini İnanışları Üzerine Bir Araştırma" adlı doktora çalışmamı tamamladım. Aynı yıl YÖK kanunu çıkmış ve bu kanun doğrultusunda İslam Enstitüleri de İlahiyat Fakültelerine dönüşmüştü. Fakültede açık bulunan Dinler Tarihi Yardımcı Doçentlik kadrosuna başvurdum. Yabancı dil sınavı için İstanbul'dan Kayseri'ye geldim. Kasım ayının sonları idi. Hava yeterince soğuk ve kuru ayaz vardı. O gece hocalarımın evinde misafir olarak kaldım. Hem İnci hocamın hem de Vehbi Bey hocamın o gece bana gösterdikleri samimi ve sıcak ilgilerini unutamam.

Yabancı dil sınavından sonra tekrar İstanbul'a görevimin başına döndüm. Fakülteye tayinimin yapılabilmesi için Milli Eğitim Bakanlığı Din Eğitimi Genel Müdürlüğü'nün muvafakat vermesi gerekiyordu. Şimdi bir kısmı emekli, bir kısmı da rahmetli olmuş hoca/arkadaşların engellemeleri üzerine muvafakat işi(Kasımdan-Mayısa)uzun sürdü. Bu iş için de hocamdan yardım istedim. Hocam

bu konuda da bana yardımcı oldu.

1983 yılı Mayıs ayında Fakülteye atandığım zaman hocam Fakülte Dekan Yardımcılığı görevinde bulunuyordu. Artık hocamla meslektaş olmuştum. 1990'lı yıllarda Ünver Günay Bey'in dekanlığı süresince hocamla aynı zamanda dekan yardımcılığı görevinde de bulundum. Bilimsel çalışmalarda olduğu gibi, idari konularda da hocam hep yol gösterici olmuş ve bana rehberlik yapmıştır.

Rahmetli Hocam Ahmet Vehbi Ecer'in birçoğu kendi alanında ilk olan yirmiden fazla kitap ve yüzlerce de makalesi vardır. Kitaplardan bir kaçını zikretmek gerekirse; Büyük Türk Bilgini Matüridi; Tarihte ve Günümüzde İhvan'ül- Müslimin Örgütü; Tarihte Vehhabi Hareketi ve Etkileri; İslam Tarihi Dersleri, I-II; XII-XIV. Yüzyıllarda Kayseri Kültür Tarihi;Mustafa Kemal Paşa'nın Heyet-i Temsiliye Reisi Olarak Kayseri'ye Gelişi;Dinimiz İçin Dilimiz…vb. Bütün bu kitap ve makaleleri polemikten uzak, bilimsel verilere dayalı ve objektif olarak hazırlanmış eserlerdir. 1997 yılında hocam, ben ve Ünver Günay Bey'in ortaklaşa kaleme aldığımız Laiklik, Din ve Türkiye adlı kitabı da burada zikretmek isterim.

Vehbi Bey hocam içten pazarlıklı, nabza göre şerbet veren, güç karşısında eğilip bükülen bir kişiliğe sahip değildir. O bildiği doğruları temiz Türkçesi ile doğru ifade eden bir araştırmacı, ilim adamıdır. Aslında itiraf etmek gerekir ki; O, profesör olması için elinde sayısız imkânlar varken kendine olan saygısından dolayı söz konusu imkanları/imtiyazları reddetmiş bu tutumu da profesör olmasına engel olmuştur. Ne var ki, hocamın bu doğruları bir kısım çevrelerce aleyhine kullanılmış, hatta hocanın yanlış anlaşılmasına neden olmuştur.

Öğrencilik, hocalık ve meslektaşlık süresince gözlemlediğim hocamın bazı özelliklerini de zikretmek istiyorum. Bunlar: Çalışkanlık, kadirşinaslık, saygı, hoşgörü ve cömertliktir.

Rahmetli hocam, hastalığının kendisini halsiz ve bitkin bıraktığı ana kadar aynı heyecanla ve gayretle birçok araştırma yapmış, kitap ve makaleler kaleme almıştır. Kendisine yapılan iyilikler karşılıksız bırakmaz kadirşinastır. Kendisine sorulan bütün sorulara, yazılan veya gönderilen mektup vs. hepsine cevap verir. Hiç kimseye dini ve siyasi görüşünden dolayı kin ve nefret beslemez, onları hoşgörü ile karşılar. Bu hoşgörüsünü kaleme aldığı çalışmalarında da görmek mümkündür. Kendi aleyhinde bulunduğunu bildiği ve benim de bildiğim birçok insana yardımcı olmuştur. Bu duruma birçok kez şahit olmuş ve hayretler

içerisinde kalmışımdır.

Hocam hep cömerttir. Bu cömertlik sadece parasal anlamda değil, aynı zamanda bilimsel anlamdadır.

Rahmetli hocam A. Vehbi Ecer beyi ve yine muhterem hocam, eşleri İnci Ecer hanımefendiyi tanımış olmaktan, onların öğrencisi olmaktan mutluyum.

Allah A. Vehbi Ecer hocama rahmet eylesin. Onun mekânı cennet olsun. İnci hocama da sabırlar nasip eyleyip, sağlıklı uzun ömürler versin.

* Prof. Dr.

A. Vehbi Ecer İlmi- İrfani- Kişiliği İle Örnek Bir İnsandı

Mustafa ŞERBETÇİOĞLU

Muhterem hocamız A.Vehbi Ecer her ne kadar Niğde-Bor doğumlu olsa da-"Doğduğun yer değil, doyduğun yer" özdeyişi icabı olarak Kayserili de sayılır. Ayrıca geleneğimizde " hanım köylü olmak" meselesi de vardır ki, aksini ispat edebilen " cesaret" sahibi pek yoktur: dolayısı ile de hiç uğraşılmasın rahmetlinin tapusu bizdedir.

Latife bir yana öyle inanıyoruz ki, muhterem hocamız bütün gönüllerde yaşayacak ve bundan sonra da sohbetlerimizde eskisi gibi "yer" alacak, birlikteliğimiz devam edecektir. Zira bu dünyadan göçenler yalnız unutulduklarında ölürler.

Hocamız tanıyabildiğimiz kadarıyla tahsil hayatının ilk günlerinden başlayarak okuyan, araştıran, düşünen, sorgulayan ve yazan, ayrıca da mevcutla yetinmeyen bir anlayışa sahip. Gençlik yıllarındaki arkadaşlarının hatıraları rahmetlinin hep bir arayış içerisinde bulunduğunu gösteren anekdotlarla süslenmiş. Daha sonra Üniversite yıllarındaki çalışmaları müktesebatının omurgasını teşkil ediyor. Daha net bir ifade ile hocamızın "fark"ının temelleri bu tarihlerdeki gayretlerinin bir sonucu olarak atılmış. Hoca, bal alacağı çiçekleri seçme konusunda son derece başarılı görülüyor. Zira dizinin dibine oturduğu insanlar genellikle dönemin önde gelen elitleri arasında yer alan şahıslar oluyor. Sözü edilen böyle bir kaynaktan beslenen çalışma eli kalem tuttuğu ana kadar devam etmiştir. Son yazısı tabutu üzerine okunmuştur?

Hocanın Kayseri'ye teşrifleri 1962 yılının başlarındadır ve İHL öğretmenidir. Söz konusu okul öğrencisi olmadığımız halde A. Vehbi Ecer adını duymamız "namından" dolayı olmuştur. Sesi "farklı" geliyordu. Mesajı ,"müesses nizam" anlayışı ile "mutabık" değildi. Ayrıca birçok mahfili de rahatsız ediyordu. Anılan tarihlerde "fincancı katırını ürkütmek" nasıl bir imanın mahsulü olmalıydı? Söylenenler neydi ki "dost-düşman" dikkat kesiliyordu? Öyle

anlaşılıyor ki, hocamız Kayseri için çok anlamlı yeni bir "soluk" olmuştu. Evet, A. Vehbi Ecer şehrimiz için bir "şans" konumundaydı ve nasibi olanlar da böyle bir kaynaktan istifade etmişlerdi. Öte yandan da, düşünce bütünlüğünün gereği olarak rahmetliyi "elinin ulaştığı yerler" konusunda aktif olarak görüyoruz. Kolaylıkla tahmin edileceği gibi, söz konusu "pozitif ayrımcılık" Yaratanın muradı doğrultusunda ve " işin doğrusu" nu bilen anlayışın icabı olarak şekilleniyordu.

Hocamız, siyasetin ve ideolojinin kolaycılığını tercih eden bir anlayışın adamı olmamıştır. Özellikle yazdıklarında kendisine "puan" kazandıracak ifade ve lüzumsuz eklemelerden, ilim anlayışını bir icabı olarak, özenle uzak durmuştur. Çalışmalarında kaynak kullanma bunu da belirtme hususundaki hassasiyet hemen her okuyucunun dikkatini çeken bir gerçektir. Ayrıca da bu anlayış bir hakkı teslim etmiş olmanın tezahürüdür.

Laf olsun diye konuşmaz, kendisini tatmin etmeyen ve toplum özellikle de gençler için yararlı olduğuna inanmadığı konularda yazmamıştır. Hassaten gazete ve dergileri bu amaç doğrultusunda değerlendirmiştir. Genel olarak yazılarında, mevzuu hutbenin bilinen ana kaynaklarına işaret edilerek hükmün okuyucu tarafından tasarlanmasını esas alan bir anlayış gözleniyordu." Doğru" olanın ancak böylelikle ortaya çıkarılacağı ve hurafenin belinin de bu yolla kırılabileceği anlayışı sergileniyordu.

İçerisinde bulunduğu ortamın ihtiyaçlarını sezer, hangi ölçüde müdahil olunabileceğini bilir ve emeğini de esirgemezdi. Bu anlamda da Atatürk, Cumhuriyet'in kuruluş değerleri ve özellikle de laiklik, Türk Müslümanlığı, zararlı dini teşekküller, Türk Tarihi ve dili… gibi konular,sağlıklı bir din anlayışı ve toplum yapısı için gerekli olan çalışma alanları idi.

Hocanın hayatında "elinin tersi ile itemeyeceği" teklifler konusunda en küçük bir tereddüdün söz konusu olmadığı örnekler mevcuttur. Bu manada inanılması güç uygulamalara, değerli büyüğümüzün yakın çevresi şahittir. Aslında hocanın yaşadıkları, olması gereken doğrultusundaydı, eşyanın tabiatı icabıydı,

Yanlış olan sözü edilenlerin yaşanmasıydı. Zaten hocanın talip olduğu dünya görüşü de Nevzat Köseoğlu'nun ifadesi ile "milliyetçilik asıl değerini, insanın hayatını, eylemlerini yönlendiren ilkeler olmasında bulur" şeklinde formüle edilmiş değil midir?

TÜRK MÜSLÜMANLIĞI DEĞERLENDİRMESİ

Hocam. Aynı dine mensup oldukları halde toplumlar arası din kültürü farkı konusundaki realiteyi tespit ettikten sonra, sözü " Türk Müslümanlığı" konusuna getirir ve şöyle bir girizgah yapar" Türk Müslümanlığı kavramını yadırgayanlar, Müslüman Türk kültürü ve dini sosyal değişimini kavrayamayanlardır." Daha sonra da konu ile ilgili olarak şu tespiti yapar"…din, özünü değiştirmemek suretiyle insana, insanın içerisinde bulunduğu kültüre göre şekillenir. Ayrıca insanların bilgi düzeyine, aklına coğrafi ve siyasi şartlara göre yorum kazanır. Bütün bu sebeplerle Türk milletinin Müslümanlık anlayışı diğer milletlerden farklıdır. Türk Milleti Kur'an'ı en iyi şekilde yorumlamış, benimsemiş, özümsemiş bir millettir… Türk Müslümanlığı bütün İslam dünyasının örnek alması gereken yaşama ve inanma tarzıdır(Türk Ocağı, S.4)

Hocamızın "Dindarlık ve Dinidarlık" başlıklı çalışması da mutlaka kaynağından okunmalıdır (Yesevi'den Ahi Evren'e) tahmin edileceği üzere bağnazlık nitelikli bir din uygulamasının yaşanmaması için, dini " giydirilmeye çalışılan bir kılık" karakterli olmaması insani boyutunun da hiçbir zaman ihmal edilmemesi gerekmektedir. "İnsani olan İslamidir" Ayrıca "dini bilginin tartışılmasının gerekli olduğu " ilkesini inanç adına yapılacak olan uygulamalarda omurga noktasını teşkil etmesi gerekmektedir. Bilinmelidir ki," din bilgisi sorunlu ise, bu kaynağın esas alındığı eğitim de problemli olacaktır"(Ali Bardakoğlu).Yine Diyanet İşleri eski başkanımızın beyanında" Dini bilginin diğer sosyal bilgiler ile yüzleştirildiğinde, dini bilgi ayakta kalabiliyorsa o din eğitimi çağdaştır, kalıcıdır. Erbabına malumdur ki, medrese mecelle hususunda bile ikna edilememiştir." Tespitleri yer almaktadır.

Hocam yaklaşık üç yıl önce, tam da insanımızın ihtiyacı olduğuna inandığım muhtevada bir seri yazı kaleme almış ben pür dikkat nasıl bir tepkini ortaya konulacağına odaklanmış bekliyordum. Ancak hiç birinden tık yok. Dayanamadım neticeyi hocamdan öğrenmek istedim ve "size intikal eden müspet-menfi bir işaret var mı? diye sordum. Rahmetli gülerek ve malının kalitesinden emin bir bilge tavrı ile " Okumuyorlar, okumuş olsalardı mutlaka bir yerlerden bir tepik gelirdi" demişti."

Durumu müsait olan arkadaşlarımızla birlikte Cuma namazı kıldığımız ve

akabinde sohbet ortamının tesis edilmiş olduğu günlerde hocanın da gruba mülaki olması talep edildiğinde vermiş olduğu ironik karşılık " hali tarif" anlamında çok manidardı. "Üniversite camiinde görünmek lazım"…

Hocamızın "Yesevi'den Ahi Evren'e" adlı kitabını tanıtmak amacıyla yazmış olduğumuz makaleye " Velud bir ilim adamı olan A. Vehbi Ecer hocamızın bir "evladı" daha dünyaya teşrif eyledi, cümlemizin gözleri aydın. Arkası da geleğen olsun" temennisi ile başlamıştık. Ama gönlümüzdekiler gerçekleşmedi, söz konusu kitap rahmetlinin "son eseri" oldu. Bahse konu olan yazıda" yaşına ve sağlığına bakmadan" çalışıyor ifadesini kullanmış olsak ta beklentimiz böyle değildi. Hala Yusuf Akdamar'ın soracağı sorular vardı." Daha biz orayı çalışmadık" dediği türden konuları "öğrenip" bizlere de anlatacaktı, olmadı. Aslında muhterem "biz orayı çalışmadık" derken gerekli mesajı vermişti. Din müfredatı esas alındığında" daha söylenecek çok şeyler var " demek istiyordu." Yazılmayan-yazılamayan çok şeyler var…" beyanını formüle ediyordu….Öyle inanıyorum ki, hocam " işin doğrusu" bihakkın biliyordu…

Hocam hakkında yazılan, yazılacak olanlar, onu layık-ı veçhile temsil eder mi, bilemiyorum ama bunları hocanın terk-i dünya eyledikten sonra vesile olduğu " mektuplar" olarak görmek, sanki kendisine daha çok yakışan bir yaklaşım olacaktır.

Muhterem hocamız, sizi derin bir saygı ile anıyoruz, anacağız…

Arkadaşım A. Vehbi ECER

Özer ÖNER

Her alanda tevazuyu elden bırakmayan olgun, sakin kişiliğiyle sevenlerini büyüleyen sadık ve samimi bir dost,

Anadolu'nun göbeğinden çıkıp azim ve çalışkanlığıyla kendini yaratıp geliştirmiş, Vatan ve Millet aşığı bir halk çocuğu,

Günümüzde çoğu kişilerin zahmetsiz ve kolayca tırmandığı meslek zirvesine aldırmaksızın kendini yalnızca işine adamış yetkin bir din tarihçisi ve ilahiyatçısı,

Modern ve Laik Cumhuriyet neslinin; inançlarının gereğini ömrü boyunca gösterişten uzak, içten duygularla sessizce yerine getirmiş örnek bir temsilcisi ve inanç adamı,

Yazdığı yirmiyi aşkın kitap, onlarca makale, konferans notları, yayınlar ve araştırmalarla, yetiştirdiği yüzlerce insanla, yöneticilikleriyle ilmini irfanını pekiştirmiş geniş kültür, deneyim sahibi, verimli ve objektif bir aydın bilim insanı. İşte birkaç cümleyle merhum A.Vehbi Ecer…

Yoğun çalışma hayatımızda birbirimizi pek sık göremesek de altmış beş yıllık irtibatımız ve arkadaşlığımız Lise'ye adım attığımız 1950-51 yılında başlar. O tarihlerde ancak on on beş ilde bulunan Liselerden biri, okumuşu ve aydınıyla ünlü Niğde'de Ocak-1950 yılında açılmıştı. Çocukluğumuzda aile büyüklerimizden edindiğimiz mütevazı dini ve sosyal terbiyeyi ciddi, disiplinli bir eğitimle geliştiren ve gençlik kişiliğimizin oluşmasına katkı sağlayan bu Eğitim Kurumu olmuştur. Şüphesiz bu sağlam eğitimdeki büyük pay; zamanın kısıtlı imkanları içinde son derece dürüst, görev aşığı, vatansever ve fedakar kişilikleriyle bugün hayatta kalan birkaçı dışında çoktan Rahmete kavuşmuş bulunan bütün idealist hocalarımızdır. Onlar sayesinde emsalleri arasında kısa zamanda sivrilen Lisemiz mezunlarının hemen hepsi zamanın sınırlı sayıdaki (Ank. Üniv. İst.Ünv. İst.Tek. Ünv.) gibi köklü Devlet Üniversitelerinin diledikleri Fakültelerine girmeyi başarmışlar, mezuniyetlerinde büyük çoğunluğu o zaman

özel sektör gelişmemiş olduğundan Kamu'da görev almış ve hayatlarını kazanmışlardır.

Liseden aldığı feyizle girdiği İlahiyat Fakültesinde Din Tarihi ve İlahiyat üzerine çalışmalarını ilerleten Ecer, akademik kariyeri boyunca yazdığı kitaplarda İslam Tarihi ve Mezhepleri, Türk Din Bilginleri, Türk İslam Münasebetleri, Dinin dille, milletle,milliyetle ilişkisinin önemi, Din ve modern Laiklik anlayışı, Din Kültürü, Milli Kültür ve Beraberlik Ruhu konularındaki fikir ve düşünceleriyle temayüz etmiştir. Yeryüzünde organize insan topluluklarının vazgeçilmez iki tutkusu Din ve Milliyet; zaman zaman fikir alışverişinde bulunduğumuz Eserlerinin ana temasını oluşturur.

1978 yılında yazdığı " Türk Din Bilgini Maturidi" Kitabında; insanla Tanrı arasında kutsal bağ oluşturan Dinlerden Müslümanlığı benimseyen Atalarımızın, Kuran'ın ilke, tavır ve eylemlerini, kendi kültür değerleriyle birleştirerek zenginleştirdiklerini, bundan Türk-Müslüman kavramlarının çıktığını akla, ilme ve deyime önem veren büyük Din ve Ahlak Bilginleri yetiştirdiğini ne güzel anlatır. Bunlarda Maturidi'nin Kuran'ın yanında aklı kullanmayı, dinin kaynaklarından biri saydığını, İslam dininin Türk kültür yapısına, inanç ve hukuk yönlerine uygun şekilde işlediğini, Maturidi'nin Türklüğünün buradan ileri geldiğini ve aksini ispatlayacak kaynakların bulunmadığını savunur.

Milletlerin kültür yapısını bir arada tutan, toplumların düşünce, duygu ve isteklerini ses ve anlam olarak birbirlerine ilettikleri gibi başkalarına da aktarmalarını sağlayan önemli unsur Dil'dir. Dil açısında bakıldığında Türk kültür anlayışını akılcı üslupla kavrayan Maturidi'den başlayarak büyük Din Alimlerinin kültürü ve Kuran'ı, halkın anlayacağı dille (Türkçe) anlatmaya çalışan Ahmet Yesevi, Hacı Bektaş-ı Veli, Mevlana, Yunus Emre gibi Din ve kültür bilginlerinin yetişmiş olmasının İslam Dinini Ortadoğu çerçevesinden çıkarıp Dünya Dini haline getirmede ve Türk Milletinin Dini daha iyi yorumlama ve uygulanmasındaki katkısının büyük olduğu düşüncesindedir.

En verimli çağında çeşitli Din ve Kültür adamlarından da esinlenerek fikir ve düşüncelerini kapsamlı şekilde topladığı " Milli Kültür'den Milli Birliğe" adlı değerli eserinde, çağdaş Türkiye'de Milli Kültür'ün, Milli Birlik ve beraberliğin sağlanması ve korunması hususundaki duyarlılığını açıklıkla dile getirir.

Türk Milleti'nin köken bakımından Orta Asya kavimlerine, vatan olarak

Anadolu'ya, Din olarak İslamiyet'e ve medeniyet bakımından Modernizme bağlılıktan hareketle; Türk Milleti kadar Din'de toleransa yer verenlerin az bulunduğu, Dil'in, Milliyet'in olmazsa olmaz niteliklerinden biri olduğu, Milliyetçiliğin Dinde Milli duyguyu besleyip geliştirdiği, Laikliğin çoğu Avrupa ülkelerinden farklı olarak Türk gerçeklerine uygun olup toplumu çağdaşlığa taşıyan ve yalnız Din ve Dünya işlerinin ayrılmasında ibaret olmayıp tüm vatandaşların Din, vicdan ve ibadet özgürlüğü anlamına geldiği kanaatini belirtmekle birlikte; bir milleti yok etmenin kestirme yolunun Dilini yok etme, Milli Kültür'ünü tahrip etme, Kültür Birliği içinde yaşayan milletin birlikteliğine engel olma, ayırımcılık ve bölücülük tehlikelerine de değinmekten geri kalmaz.

Ona göre Milli Devlete ve Milliyetçiliğe karşı olup onları yıpratmaya çalışarak Milli Birliği ve Üniter yapıyı bozmaya varacak kadar **tehlike oluşturan akımlardan biri**; beslenme sorunu, iklim değişikliği, çevresel faktörler, Nükleer cihazlanmalar gibi sebeplerle kitlesel bunalımlara ve hatta kıyama yol açacak derecede patlamış nüfusu bu dünyanın kaldıramayacağı gerçeğiyle ve ekonomik ve sosyal sorunların yarattığı hızlı değişim ihtiyacıyla Milli Devletlerin söz sahibi olmayıp küresel hukukun hakim olduğu, demokrasiye- AB'ye-BO projesine uyuma zorlama bahanesiyle müdahale edip dünyada kaos ortamı yaratma, ülkemiz bakımından Milli Kültür ve değerlerimizi tahrip, Milliyetçiliği ve Cumhuriyet İnkılaplarını çağın gerisinde kalmakla itham eden, alternatifsiz bir dünya oluşturulmasını amaç edinen dış güçlerle destekli KÜRESELLEŞME'dir.

İkincisi ise, Millete ve Milliyetçiliğe karşı olup İslam'ın hem inanç, hem din, hem ibadet ve devlet olduğunu, Din ile Devletin ayrılmazlığını, kanunların ve eğitimin milli olmayıp İslami olduğunu, toplumsal birliği Müslümanlığın sağladığını, tüm Müslümanların tek dil konuşan bir tek Şer'i İslam Devletine bağlanmaları gereğini (Kuran'da dillerin, renklerin, milletlerin arasındaki farklılıkların Tanrı'nın büyüklüğünün delilleri olarak gösterilmesine rağmen) savunan ve birçoklarının ülkemizde de örgütlendiği SİYASİ İSLAMCILIK ve ŞERİATÇILIK' tır.

Merhum Vehbi ECER, kitabında Milli Kültür'den Milli Birliğe giden yolda irdelediği konuları ve inandığı doğruları ilmi bir belagatle tespit etmiştir. bu tespit sonuçlarını ülkemiz açısından dile getirmek gerekirse;

Küreselleşme adı altında, egemen güçlerin son zamanlarda büyük

değişime uğrayan dünyanın ekonomik, sosyal, kültürel ve her çeşit fiziki ve hukuki şartlarını kendi çıkarları için kullanarak Milli Devlet sınırları ötesinde ekonomiyi Globalleştirme, Milli Kültürleri ve egemenlik haklarını yok sayarak Demokrasi eksikliği bahanesiyle İslam karşıtlığını hortlatıp Arap Baharı adıyla kamufle edilmiş saldırılarıyla Kuzey Afrika'dan başlayarak İslam alemini ve özellikle kanayan yara olan Ortadoğu kazanını içinden çıkılmaz bir kaosa sürükleyip Müslümanları birbirini boğazlar hale getiren yeni Emperyalizmin kendine uygun bir dünya yaratma çabası yanında;

İletişimin hızla arttığı günümüzde devletlerin dışa açılarak sanayide, ticarette, kültür ve sanatta gelişimini sağlamak, insan hak ve hukukunu evrensel kuruluşlar aracılığıyla korumaya çalışmak, çoğalan dünya nüfusu beslemek için tarımsal teknikleri ve üretimi gerçekleştirmek v.s. gibi bir dizi faydalarını da inkar etmemek gerekir.

Öte yandan Milli Devlete ve Milliyetçilik fikrine karşı olan Siyasal İslamcılar ise; aşiret-kabile kültürü ile Milli Kültürü ve Dili yozlaştırmayı, İslam'ın hem inanç, hem din, hem devlet nizamı olduğunu, eğitimin ve kanunların Milli değil İslami olduğunu ve Din ile Devletin ayrılamayıp tüm Müslümanların tek bir şeriat devletine bağlanmaları gerektiği savıyla birbirleriyle çatışmaya girip Türkiye'deki bazı mihraklar da bu kuralları hayata geçirmeye çalışmaktadırlar.

Bu noktada merhum Vehbi Ecer'in " Türk Milletinin her türlü geriliğe ve değişime direnç göstererek Milli birlik ve beraberliğin tehlikeye girmesine, Milli kültürün erozyona uğramasına, Devletin Üniter yapısının yok olmasına izin vermeyeceği " yolundaki sözleri teselli ve ümit kaynağı olmaya devam edecektir. Ruhu şadolsun…

"Asude Bahar Ülkesi"ne Yolculuk

Seyhan ECER

Acı haberi aldıktan birkaç saat sonra Ankara-Niğde otobüsündeydim. Sisli, puslu, soğuk bir kış sabahı, ortalık alaca karanlık… Otobüs hareket eder etmez yolcular biraz önlerindeki kamerayla-müzikle uğraştıktan sonra uyumaya başladılar; bense düşünmeye… Lise yıllarına gidiyorum. Vehbi Ecer'i evdeki ismiyle "amcazade"yi tanıdığım yıllara; Bor'daki Ecer'lerin temsilcisi sanki biz kardeşler için. Ama sadece bu kadar değil; aynı zamanda babamın sevgili öğrencisi: üstü başı tertemiz, tıraşı düzgün, sessiz, sakin, uysal, saygılı… Çok sonraları anladım bir eğitimcinin üzerinde durduğu bu vasıfların neden bu denli önemli olduğunu; bunlar ilerideki aile yaşantısının, prensip sahibi, kararlı, hoş görülü kişiliğinin ipuçları oluyor…

Lise yıllarından sonra karşılaşmamız benim Dışişleri'nde, onun Vakıflarda çalıştığı yıllara rastlıyor. Zaman buldukça bizi- kardeşim Ayhan' la aynı bölümdeyiz-ziyarete geliyor, Bakanlığa, sohbet ediyoruz, çay içiyoruz, bazen yanında liseden arkadaşımız Ramazan oluyor (Tüzün). Arada bizi tiyatroya davet ediyor, oyundan sonra Opera'ya-otobüs durağımız- kadar yürüyoruz oyunun eleştirisini yapıyoruz tıpkı lisede Nebahat hanımın ya da İhsan beyin derslerinde olduğu gibi. Dördümüz de aynı liseden aynı hocalardan, aynı kültürdeniz. Vehbi Ecer'i Fransa'da öğrenciyken tanıdığım teoloji öğrencilerine benzetiyorum: Sağlam bir din bilgisi; ancak günümüzdeki hiçbir şeyle ilgisini koparmamış- başta edebiyat, müzik, tiyatro olmak üzere- aydın, uygar bir genç adam. Hatta dinde derinleşmesinin ona sanata ve toplumsal olaylara bakışında bilimsel ve felsefi bir görüş kazandırdığını görüyordum.

Yurtdışına tayinimiz Ankara sohbetlerimizin sonu oluyor. Yeniden karşılaşmamız ise, ben emekli olduktan sonra ancak mümkün oluyor; telefon ve internet aracılığıyla. Artık onu kitaplarından makalelerinden izliyordum. Uzun araştırmalar sonucu ortaya koyduğu tezlerine gözü kapalı inanıyordum,

aydınlanıyordum. Özellikle biz kadınları dinimizin nasıl yücelttiğini ortaya koyan kitaplarını dikkat ve hayranlıkla okuyor; eşime dostuma, komşularıma da veriyordum.

Sokullu camisinin avlusu, çevredeki dar sokaklar amcazade Vehbi Ecer'i uğurlamak isteyen sevenleriyle dolmuştu. Havada keder vardı; ağır bir keder; caminin zarif minaresinden yükselen ezan ve dualar, solgun kış güneşinin aydınlattığı gökyüzü, kuru kavak dallarının aralarındaki yuvalarına çığlık çığlığa girip çıkan kargalar… Hepsi kederi çağrıştırıyordu. Ama şair kederden söz etmiyor böyle anlarda, "ölüm asude bahar ülkesidir….",diyor, olgunluğa erişenler için… Eminim senin için de böyle olacak. Huzur içinde uyu sevgili amcazadem Vehbi Ecer, nur içinde yat…

Bir Amca, Bir Şair, Bir Yazar, Bir Bilim Adamı Ve Hocaların Hocası Ahmet Vehbi Ecer

Ferhat ECER*

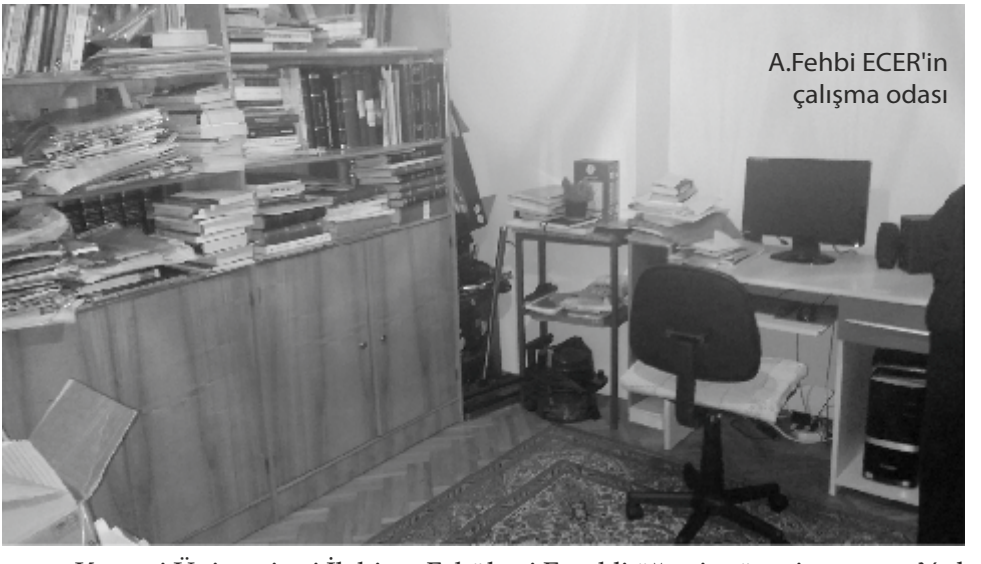

A.Fehbi ECER'in çalışma odası

Kayseri Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Emekli öğretim üyesi, amcam, Yrd. Doç. Dr. Ahmet Vehbi Ecer, 07 Aralık 2014 Pazar günü akşam 18.30 sularında uçmağa vardı. 08 Ağustos 1934'ten bu güne kadar geçen, dolu dolu geçen. Millete, devlete, insanlara ve öğrencilerine hizmetle geçen 80 yılı ardında sevenleriyle birlikte bırakarak yaradan Tanrısının huzuruna vardı. "…İnna lillahi inna ileyhi raciun…" (Şüphesiz biz Allah'tan geldik ve şüphesiz dönüşümüz O'nadır) ve "…küllü nefsin zaikatul mevt ." (bütün nefisler ölümü tadacaktır) emri ilahileri uyarınca o akşamüzeri sevenlerini geride bırakarak Yüce Yaradanına, sevgilisine vardı...

O **bir amca**ydı, benim için önemli bir varlıktı. Manevi hayatımı en çok etkileyen, benim bugünkü hale gelmemde etkisi ve katkısı son derece fazla olan bir insandı. Her amca yeğenlerini sever tıpkı onun gibi. Her amca yeğenleri için fedakârlıklarda bulunur tıpkı onun gibi. Her amca yeğenlerine sevdiğini göstermek için fedakârlıklarda bulunur hediyeler alır tıpkı onun gibi…

Ama o benim için biraz daha fazla amcaydı. Benim akademik hayatımda ve kitaplarla dostluğumun tesisinde önemli katkıları olan bir amcaydı. İlkokula

başladıktan sonra okumayı yazmayı söktüğümden sonra, Bor'a her gelişinde elinde mutlaka benim için bir hediye vardır. Okumam için dünya çocuk klasikleri diye nitelendirebileceğim küçük, yaşıma ve seviyeme uygun bir hikâye ya da masal kitabıyla gelirdi evimize. 1960'lı yılların Bor'unda kitap bulmak oldukça zordu elbette ama amcam vardı, benim için zorları kolay yapan. Ben ilkokulu bitirdiğimde önemli sayıda hikâye kitabından oluşan küçük bir kütüphanem olmuştu. Daha da önemlisi kitap kurdu olmuştum. Ondan sonra zaten kütüphaneler beni bekliyordu.

Kitapları getirmekle kalmaz bana bir sonraki gelişinde getirmiş olduğu hikâye kitaplarıyla ilgili sorular sorardı. Bu benim algılamama ve ifade etme yeteneğime de tesir etmişti. Ondan sonraki gelişlerinde artık ortaokul öğrencisi olmuştum ve kitapları nerede bulacağımı öğrenmiş biri olarak neler okuduğumu sorgulardı. Kitapları çok hızlı okuduğum için, ortaokulda okulumuzun kütüphane memuru rahmetli Ahmet amcayla tartışmıştım. Beni ve ailemi tanıyan Ahmet amca kütüphaneden haftada iki bazen üç kitap alıp okumamla ilgili şüphelenmiş olacak ki bir gün bana "Sana bundan sonra kitap vermeyeceğim." Dedi. Ben de şaşırmış ve sebebini bilmediğim için üzülmüştüm, sordum safiyane "Niye Ahmet amca" diye. Cevap net "Niyesi var mı, kitabı alıyorsun okumadan getiriyorsun." Ohh bee! Birden rahatlamıştım. Amcamla yaptığımız gibi, hemen Ahmet amcaya, "Okuduğuma inanmıyorsanız kolayı var, okuduğum kitapla ilgili soru sorun. Ben cevap veremezsem, doğru cevap vermezsem kitap vermeyin. Yoksa ben kitap almaya devam ederim." dedim. Ve sonuç malum…

Yıllar geçti amcam kütüphane ilişkimi kontrol ederek yine bana kitap almaya, tavsiye etmeye devam etti. Tavsiye ediyordu zira sadece getirilen kitaplarla yetinmemek ve kitap kıymetini bilmek, öğrenmek açısından kendimin de kitap almamı teşvik ediyordu. Ama vefat edene kadar bana kitap vermeye, tavsiye etmeye devam etti. Bu arada soru sorma sırası bana gelmişti. Sorularla amcamın dağarcığının dökülmesini sağlıyor ve sorguluyordum tıpkı onun öğrettiği gibi.

Üniversite öğrencisi olmuştum, üstelik sosyal bilimci ve işletme, ekonomi okuyordum. O yılların kargaşasında her düşünceden insanla karşılaşıp tartışmak, bilmediğini onlardan öğrenmek, onlardan duyduğun şeylerin kaynağını, doğruluğunu teyit etmek noktasında amcam yine yanımda danışmanım gibiydi.

Özellikle dini konularda çok istifade ettim. Sorularımla başlangıçta farkında olmadan sonrasında bilinçli olarak zülfü yare dokunan konular üzerinde soru sordum durdum. "Abdestsiz Kur'an okunur mu?", "Diş dolgusu yaptırma durumunda Gusül ve abdest nasıl alınmalı?", "Kaza namazı nedir, dinde yeri var mı?" "Tesettür nedir, Tesettür başörtüsü mü demektir?", "Sehiv secdesi nedir? Dinde yeri nedir? Kimin zamanında sehiv secdesi kılınmaya başlamıştır?", "Kur'an meali okumak Arapçasından Kuran okumak gibi midir?" ve benzeri sorularla hem kendi beynimdeki kurdu yok ediyor hem de din konusunda yaşadığımız yanlışları ve Bu gün İslam sanılanın aslında ne kadar İslam olduğunu çözümlüyordum ve Allah 'a ve Resulullaha bağlılığım artıyordu. Hatta o kadar ki dini konulardaki bilgimin sağlamlığı Üniversite eğitimim esnasında imam hatip mezunu sınıf arkadaşlarımda tereddüt yaratmış ve benim gizli imam hatip (imam hatip mezunu olduğumu sakladığım kanaatini taşıyorlardı) mezunu olduğum kanaatine varmışlardı.

Üniversite bitti okulumda asistan kaldım amcam çok sevindi. Ben Yardımcı doçent oldum, akademik kariyer noktasında okulda hocalarımın sıkıntı yaratması sebebiyle üniversiteden ayrılıp Ankara'da bir üst bürokratik kademeye geçmek istedim. Amcamla konuştum, çevresinden faydalanmak için o da bana "Doçent olduktan sonra ayrılmanı tavsiye ederim." deyince hem onu kırmamak hem de doğrusunun o olması sebebiyle kaldım, ayrılamadım. Sonrası malum.

İşte benim hayatımda ki bir amca; A.Vehbi Ecer…

Tabii zamanla insan amcasını yakından tanımak istiyor onun için onunla ilgili her şeyi de didikliyor. Onu didiklerken bir şair olduğunu da öğrendim. Yazar olduğunu biliyordum ama şairlik tarafından haberdar değildim. Benim hiç kabiliyetimin olmadığı bir alanda da eserler vermiş hem de öyle böyle değil…

Gerçi aile geleneğinde şairlik vardı. Dayısı Rahmetli Ali Tanık bir şairdi. Oğlan dayıya çekmişti. İlk yayınlanan şiiri Vilayet tarafından çıkartılan "Niğde Gazetesinde" ki "Tayyareci" idi. Daha sonraları şiir yazmaya ve Fuat Tuğrul'un "Niğde'nin Sesi" günlük gazetesinde şiirlerini yayınlamaya devam etmiş. Ayrıca Bor'da haftalık olarak yayınlanan "Yeşil Bor" gazetesinde de şiirlerini yayınlıyordu. Bu arada döneminin şairleri ile de temasları olan "şair"imizin Türk Milli Destanı «Oğuzlama» şairi Basri Gocul Beyle tanıştığını biliyoruz ve bu şairle dostlukları Basri Gocul'un vefatına kadar devam etmiştir. Şiirleri de oldukça

güzeldir. Üzerinde inceleme yapılamayı gerektirecek kadar edebi olan şiirleri kitap haline getirilmemiştir. Zaten kendisi de yazmış olduğu defterini kaybetmiştir ama kaderin garip bir oyunu o defter de yıllar yıllar sonra tamamen tesadüfî olarak benim elime geçti. İşte o defterde bulunan şiirlerden birisi:

IV
Ben kendimce yaşayan bir kişiyim
Büyük laflar bilmem.
Kör kötürüm gidişine dünyanın
Gene de "Boş ver" diyemem…
Yatışım kalkışım kendimcedir;
Kendimcedir sevdiğim acun.
Ufacık tefeciğim ama
Zorlu işlere yetecek gücüm.

Tanrım olanca kişilerin hayrını versin,
Kimsenin kötülüğünü istemem.
Tüm kişiler içinde seni
Düşünmeden edemem.
1957

Bir başka dörtlüğünde de memleketine olan duygusal bağını dile getirir:

Yeşil Bor
Sormayın Bor'dan bana
Anlatamam aklım karışır.
Yeşil murat rengidir.
Bor'a yeşiller yaraşır.

Allah'a olan aşkı ve yakarışı da bu şiirinde:

Ulu Tanrım
Her zaman sen dilimdesin
Ulu Tanrım, Ulu Tanrım.
Her zaman sen gönlümdesin
Ulu Tanrım, Ulu Tanrım!

Bir aşkım var dünya kadar,
Bütün âlem geliyor dar,
Sardıkça sen gönlümü sar,
Ulu Tanrım, Ulu Tanrım!

Aşkım benim pek çok yaman,
Elim gökte ki ol zaman,
Dilimdedir "Rabbim aman!…"
Ulu Tanrım, Ulu Tanrım!

Bir ney'im ki hep inleyen,
Ruhunda seni dinleyen,
Günahkârım affeyle sen
Ulu Tanrım, Ulu Tanrım!
1955

60'lı yıllarda itibaren yavaş yavaş şiir yazmaktan uzaklaşan şairimizin kendi alanıyla ilgili yazı ve yayınlara yöneldiği görülür. Lise yıllarında "Niğde'nin Sesi" gazetesinde şiirlerinin yanında makale, incelemeleri yayınlanan ve bu konuda, Şiir yazdığı ilk yıllarda Niğde Lisesinin Kurucu Müdürü olan amcası M. Naci Ecer'in desteğiyle de daha cesaretlenen şairimiz 60'lı yıllardan sonra "bir yazar" olmaya daha ağırlık vermeye başlamıştır.

Liseli yazar A. Vehbi Ecer önceleri iyi bir edebiyatçı olmayı düşleyip planlarken, Ankara'ya üniversite öğrencisi olarak gittiğinde Hukuk Fakültesini kazanmış olmakla birlikte, kim bilir belki de Osmanlı Müdde i Umumisi olan Haki (Tanık) dedesinin vasiyeti (benim soyumda gelenlerin hukukçu olmasını istemiyorum.) gereğince bu fakülteden kendi isteğiyle ayrılarak İlahiyat Fakültesine kayıt olmuştur. Belki de tamamen İlahiyat Fakültesinin havası bunda etkili olmuştur bilinmez ama bence vasiyet daha etkilidir sanırım. Artık şiirden uzaklaşan A. Vehbi Ecer'in bir yazar olarak gazete ve dergilerde kendi alanı olan İlahiyat konusunda yazılar yazmaya başladığı ve kendince bu konuda da bir çizgi belirlediği görülür. Niğde Tuğrul Matbaasında basılan ilk kitabı bu konuda ki

örnektir: İmanla ilgili Kırk Hadis.

Bir yazar olarak çizgisinde devam eden A. Vehbi Ecer'in hayatındaki önemli dönüm noktalarından birisi de belki Kayseri İmam Hatip Lisesi öğretmeni iken, Kayseri Yüksek İslam Enstitüsünde çalışmalarını sürdürmeye ve bu arada da mezun olduğu fakültede yüksek lisans ve doktora çalışmalarına devam eder. Bütün bu çalışmalarını arasında yoğunluğuna rağmen sanat ve edebiyat dünyası ile bağını koparmayan yazarımız, artık yazarlıktan Bilim Adamlığına geçmiştir hızla. Bu alanda da kendisini kabul ettiren A. Vehbi Ecer, hep ilklere imza atmıştır, ilahiyatın "zülfü yâre" dokunan meselelerine el atmıştır.

Bilim Adamı olarak hayatına devam eden A. Vehbi Ecer'in bilim hayatına katkısını iki açıdan ele alıp incelemek gerekir. Birincisi kendi bilimsel çalışmaları, eserleri noktasından verimliliği ve ikinci olarak bilim hayatına kazandırdığı değerler açısından çalışmalarının verimliliği.

İlk olarak kendi bilimsel çalışmalarıyla ilgili olarak meseleye baktığımızda son derece verimli geçen bir hayat olduğunu görüyoruz. Prof. Dr Neş'et Çağatay yönetiminde yaptığı doktora çalışması bu gün bile hala üzerinde durulan önemli konulardan biridir: "Osmanlı Tarihinde Vehhabi Hareketi". Gerek bu çalışması ve gerekse genel olarak çalışmalarını yürüttüğü konular İslam tarihi ve mezhepler tarihi alanında olması sebebiyle genel olarak İslamın suiistimal edilen ve tarih boyunca, çatışma ve sürtüşme konusu olabilen konularla ilgilenmiştir.

1960 yılından itibaren İlahiyat konusunda irili ufaklı 20 kadar tek yazarlı eser vermiş olan A. Vehbi Ecer'in ses getiren ve ilahiyat alanında her ne hikmetse üzerinde durulmayan İmam-ı Maturidi ile ilgili olarak hazırlayarak yayın hayatına kazandırdığı "Türk Din Bilgini Olarak İmam-ı Maturidi" isimli eseridir. Bu yayından sonra ilahiyat Fakültelerinde Maturidi üzerine çalışmalar yapılmaya, Diyanet İşleri Başkanlığı bu konuda eser vermeye başlamıştır. Ben de Maturidi'yi ilk olarak Lise birinci sınıfta öğrenci iken amcamın öğrencilerinden olan Din Dersleri öğretmenimizden öğrenmiştim. Ama henüz o tarihte bu eserini yayınlamamıştı. Demek ki üzerinde dikkatle duruyor ve öğrencilerine bu konuyu titizlikle anlatıyordu ki onlarda çevrelerine aktarıyorlardı.

A.Vehbi Ecer, hayatı boyunca gerek şahsi davranışlarında ve gerekse ilahiyatla ilgili çalışmalarında ve meseleye bakış açısında sürekli olarak, "akıl" üzerinde durmuştur. Gerek sosyal hayat ile ilgili olarak meselelere yaklaşımında

gerekse ilahiyat konularında olayları değerlendirirken, sorulara cevap verirken "akıl"ı ön planda tutmuştur, mezhep İmamımız Maturidi'nin yaptığı ve tavsiye ettiği gibi…

Bir diğer orijinal çalışması ise yine Osmanlı kadılarından Dursun Fakih'in hayatını incelediği, anlattığı eseridir ki Osmanlının Devlet olarak ortaya çıktığı ve "bağımsızlığını" ilan ettiği zaman ilk olarak "istiklal hutbesini" okuyan kişi olan Kadı Dursun Fakih'i anlatan bir eserdir. Söğüt Belediye Başkanlığı tarafından yayınlanan bu eserde Osmanlı Devleti'nin devlet oluşunun ilanı demek olan, ilk istiklal hutbesini okuyan Dursun Fakih'i Osmanlıyı tanıdığını söyleyenlerin birçoğu tanımaz, bilmez.

Ecer'in bir diğer önemli çalışması da yine kendi çalışma sahasıyla ilgili olan ve günümüzde de İslam dünyasını ilgilendiren ve etkileyen bir örgüt üzerine yaptığı çalışmasıdır: Tarihte ve Günümüzde İhvan ül Müslimin Örgütü. Müslüman Kardeşler anlamına gelen İhvan ül Müslimin adıyla anılan terörist örgütün, din ve dünya görüşleri, İslam ülkeleriyle ilişkileri konusunda üniversite araştırma fonu desteğiyle yapılan bir araştırmadır.

A. Vehbi Ecer hayatı boyunca ülkesi, dini ve milleti için çaba sarf etmiştir. Birçok ilahiyatçıdan farkı, Cumhuriyete inanan ve onun için bir ömür boyu mücadele eden bir aydın olmasıdır. Sayın Mehmet Çelebinin kullandığı ve tam yerine oturan ifadeyle "Yesevi Geleneğinden Bir Cumhuriyet Aydını"dır. İlahiyat, tasavvuf (lütfen dikkat tarikat değil) ve Cumhuriyetin ilkeleri onda gerçek anlamlarıyla vücut bulmuştur.

Cumhuriyete bu kadar gönülden bağlı olan aydın bir kişi olarak tabii ki Atatürk hakkındaki görüşleri de önemlidir. Cumhuriyete inandığı kadar Atatürk'ün de büyük bir lider ve Türk insanının Allah vergisi bir şansı olduğuna inancı sonsuzdur. Bunu ifade etmek ve genç nesiller Atatürk'ü daha iyi anlamaları için yazdığı, bu konuda yapmış olduğu çeşitli konuşmalarından oluşan "Atatürk'ün Din ve İslam Dini Hakkındaki Görüşleri" isimli kitabı da bu konudaki önemli kaynaklardan birisidir.

A. Vehbi Ecer'in yayınları arasında özel bir yeri olan kitabı sanırım "Dinimiz İçin Dilimiz" kitabıdır. Bu kitabı birkaç defa yeniden yayınlanmış ve her okuyanda hayranlık uyandıran ifade ve bilgi zenginliğine sahip bir eserdir. 122 sayfalık küçük bir kitap olmasına rağmen içerdiği ve üzerinde durduğu konular itibariyle yayın dünyasında ses getiren bir çalışma olmuştur. Eser dini

bilgilendirme, dini öğrenme ve ibadet konularıyla ilgili olarak Türkçe eğitimin üzerinde durmuştur. Kuran'ın Arapça okunabileceğini ama anlaşılamayacağını, anlaşılabilmesi için de mutlaka Türk insanının kullanım dili olan Türkçeye çevrilmesi gerektiğini, Kur'anı anlayabilmenin Allah'ın emir ve yasaklarına kimsenin açıklamasına lüzum hissettirmeden okuyanların diline çevrilmiş olması ve oradan okunması gerektiğini söylemiştir. Hala Ahirette Allahın dilinin Arapça olduğunu söyleyen zihniyetlerin bulunduğunu düşünecek olursak bu kitap ve muhtevası bir devrimdir. Bir Türkçe ibadet manifestosudur. Bunun Arapçı eğilimlerin ülkemiz insanı üzerindeki baskısına, Arap diline kutsiyet atfedenlerin saçmalıklarına son veren, Türk kimliğinin kaybolmaması gerektiği için üzerinde durulan bir konu olarak ele almış ve incelemiştir. İmam-ı Azam Ebu Hanife'den ve Maturidi'den yola çıkan kendi dilinde ibadet konusundaki çağdaş görüşleri içeren bu eser son dönemlerin bence en önemli yapıtlarından birisidir.

Bütün bu yayınların yanında da durmaksızın genel konularla ve güncel meselelerle ilgili birçok makalesinden tek tek bahsetmenin anlamsız olduğunu vurgulamak isterim. A. Vehbi Ecer'in Kayseri ve Niğde'de yayınlanan değişik dergilerle birlikte, Yurt içinde yayınlanan dergilere ve internet dergilerine makaleler yazarak verdiği düşünülecek olursa nasıl bir tempoyla çalıştığı daha iyi anlaşılır. En son makalelerinden birisi de Kayseri'de yayın hayatını devam ettiren Bilgi Yurdu Gençlik Dergisi'nin bu yılın son sayısı olan Kasım Aralık 2014 sayısına yetiştirdiği "Milli Bayramlarımızda Atatürk'ümüzü İhmal Etmeyelim" başlıklı makalesi ile yine aynı sayıya verdiği "Diyanet İşleri Başkanlığı Laikliğe Aykırı mıdır?" başlıklı yazısıdır. Bunların önemi öncelikle yazarının hastaneye yatmadan hemen önce hazırlayıp vermiş olmasıdır. Bir diğer önemli tarafı ise, yazarın hasta olmasına rağmen güncel konuları dikkatle takip edip onlarla ilgili görüş ve düşüncelerini dile getirmesidir. Özellikle "Diyanet İşleri Başkanlığı Laikliğe Aykırı mıdır?" başlıklı yazı 22 Eylül 2014 tarihli Cumhuriyet Gazetesinde yayınlanan Özgür Mumcu'nun "Türkiye Laik Değil" başlıklı yazısın cevaben yazılmış bir yazıdır. Bu onun hasta bile olsa günceli takip ettiğini ve kendisini ilgilendiren bir durumda aman sende demediğini, akademik karakterini göstermesi açısından önemlidir.

Onun akademik kimliğinin diğer boyutu ise, son derece fedakarane gayretleriyle birçok bilim adamının yetişmesine katkısının olmasıdır. O tam

tabiriyle "Hocaların Hocasıdır". Kendisi ülkemiz şartlarının getirdiği sebeplerle, akademik hayata geç girmiş olması ve yabancı dil problemi sebebiyle unvan ilerlemesinde belki geride kalmış gibi görünebilir ama bilimsel karakter ve ilkeli duruş açısından çok çok ilerilerde bir pozisyondadır. Ben yeğeni olarak kendisine "Amca bu kadar yayınla dile takılıp kalma, Fransızca senin için problem oluyor. O halde ne olur Arapçayı biliyorsun oradan gir ilk girdiğin sınavda geçebilirsin." dediğim de "Yavrum Fransızcadan geçemeyince Arapçadan girdi, oradan nasıl olsa geçirirler gibisinden dedikodulara bulaşacak, bulaştıracak işlerden geri durmak, unvan ilerlemesinden önce gelir benim için." diyerek bu günkülerin "dik duruş", "omurgalı olmak" dedikleri duruşun dersini vermişti bana da… Hâlbuki bir yıl Bağdat'ta kalmış olmak, Arapça eğitim almış olmak sebepleriyle iyi bir Arapçası varken, en azından yapılacak sınavı geçebilecek kadar o dili biliyorken, bu tavrı koymak her babayiğidin harcı değildir.

Kendisi Unvan olarak ilerlememiştir ve bunu da hiç dert etmemiştir ama öğrencilerinin profesör olmasına çeşitli unvanlara ulaşmasına büyük katkıları olmuştur. Hatta öğrencilerinin öğrencilerine de bu katkıları esirgememiştir. Bu gün hala yurdun dört bir yanından öğrencileri yayınlarını hocalarına göndermektedirler. Bu gün İlahiyat Fakültelerinde azımsanmayacak sayıda emek verdiği öğrencisi bilim adamı olarak çalışmaktadır. Bu da unvanların en büyüğü olsa gerektir.

Onun mısralarıyla son vereyim yazıma:

…
Size ne benim işlerimden?
Nasıl olsa ölecek değil miyim?
Aranızda yokmuşum farz edin…
1956

Buna cevap olarak ne denilebilir?

Tanrım herkesin hayrını versin,
Kimsenin kötülüğünü istemem
Ama bütün insanlar içinde seni
Düşünmeden edemem…

diye senin dilinden cevap versem yeter mi sevgili amcam?

* Prof. Dr.

Ahmet Vehbi Ecer'in Vefat Haberi Üzerine Gelen Başsağlığı Gönderileri

Muhterem Kardeşim İsmail Beyefendi,

Dergimizin yazarlarından, değerli bilim adamı ve hemşehriniz Yrd. Doç. Dr. A. Vehbi Ecer'in vefatını üzüntüyle öğrendim. Bilim camiasına, ailesine ve dergimize başsağlığı dileklerimi iletirim. Mekânı Cennet olsun. Yakınlarına sabırlar dilerim. Merhum ile son defa, adınıza düzenlenen anlamlı toplantı için Niğde'mize geldiğim zaman görüşmüş ve aynı masa etrafında sizinle ilgili güzellikleri paylaşmıştık. Selam, sevgi ve saygılarımla.

SAİM SAKAOĞLU (08.12.2014)

ÇOK MUHTEREM HOCAM SAYIN SAİM SAKAOĞLU,

Altmış yıla yakın dostluğu ve arkadaşlığı ile öğündüğüm kardeşim Ahmet Vehbi Ecre için ne söylense eksik kalır. O bir insandı, tarifsiz sevgi ve saygı timsali idi. Onun ani dünyamızdan ayrılışı beni hakikaten derinden sarstı. Tesellilerimiz var elbette, kültür ve tefekkür dünyamıza kıymetli birçok eser verdi, onların takdir edildiğini gördü. Bizim de son yüzyüze görüşmemiz, adına yapılan jubile vesilesiyle oldu, Kayseri'de bir günü beraber geçirdik. Sonra telefon görüşmeleri.

Ne diyebiliriz emir büyük yerden, Allah'tan rahmet diliyor, sevenlerine baş sağlığı ve sabır diliyorum. Size de çok teşekkür ediyor, bu vesile ile selam ve saygılarımı sunuyorum.

İsmail Özmel

Sayın AV. İsmail Özmel , Muhterem Efendim,

Ahmet Vehbi Ecer... Geç tanıdığım, çabuk kaybettiğim insan...

7 Aralık Pazar gecesi, Saat 22.00 civarında İLESAM Genel Başkanı Mehmet Nuri Parmaksız'ın iletisiyle acı haberi aldığım andan itibaren göz pınarlarım kontrolüm altında değil. Hepimizin başı sağ olsun. Sizin çok daha eski dostunuzdu. Değerlerimizi bir-bir kaybediyoruz, fakirleşiyoruz. Ayhan Songar, Ahmet kabaklı, Sabahattin Zaim, Ergun Göze, Altan Deliorman, Nevzat Köseoğlu, Galip Erdem, Ömer Öztürkmen, Cevdet Akçalı, Ercüment Konukman... ve daha niceleri... Hiçbirinin yeri doldurulamadı. İnsanlarımız sırtlarına dayanmış namlularla, hançerlerle itelenerek; kültürsüzlüğün, görgüsüzlüğün, cehaletin, nezaketsizliğin, nezâhetsizliğin... daha da kötüsü nemelazımcılığın çukuruna iteleniyor. İteleyenlere 'dur!' diyen yok. İtelenenleri düştükleri çukurdan kurtarmaya teşebbüs edenler, sayıca da güçleri itibâriyle de yetersiz. Cenab-ı Allah sonumuzu hayretsin. Ahmet Vehbi Ecer Hocamız; bilgili, gayretli, bilgisini paylaşmaktan haz duyan, dünyaya geliş sebebini müdrik, hizmet ehli bir insandı. Bilgi açığımı kapatmak için ne zaman kendisine başvursam, çok kapsamlı bir şekilde, beklediğimden fazlasını verirdi. Onlarla yetinmez, ertesi gün ek bilgileri cömertçe aktarırdı. Sağlık problemlerini aşma mücadelesi verdiği anlarda bile... Son desteğinin, son bilgi paylaşımının muhatabı her halde ben oldum. Bilgi almak için yazdığım e-mektuba, yazılı olarak verdiği cevapta; gerekli bilgileri verdikten sonra: 'Yazdıklarımdan anlamışsınızdır. Çok

rahatsızım.' Diyordu. Gücünün son kırıntılarıyla yine beklediğimden fazlasını vermişti. Ertesi gün, sağlığı hakkında bilgi almak için telefon ettiğimde; zannederim eşi hanımefendi; 'yoğun bakımda ve bilincinin kapalı' olduğunu söylemişti. 'Kara haber tez yayılır...' Denilir. Gece gündüz dua ettim. Kendimi inandırmıştım: 'Bu defa tersi olacak, ak haber tez gelecek' diyordum. Meğer kendimi kandırıyormuşum. Allah Zül Celal Hazretleri'nin adâletinden elbette şüphe edilemez. Yine de yüceler yücesi Mevla'mız hepimizi adâletiyle değil, merhametiyle ve şefkatiyle yargılar, Ahmet Vehbi Ecer kulunu da cenneti ve cemâliyle şereflendirir inşallah... İstediğiniz söyleşiyi yarın göndereceğim. Selam ile.

OĞUZ ÇETİNOĞLU

ACI KAYBIMIZ

Dergimiz yazarlarından, gönül dostumuz, değerli hocamız, Telif ettiği eserlerle Vakfımızın yayın yelpazesini zenginleştiren Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Tarihi Anabilim Dalı Emekli Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. AHMET VEHBİ ECER Beyefendi Kayseri'de tedâvi görmekte olduğu hastânede ebedî âleme intikal etmiştir. Hocamıza Cenab-ı Allah'tan rahmet ve mağfiret, Kederli aile fertlerine, sevdiklerine – sevenlerine sabr-ı cemil ve sağlıklı – uzun ömürler niyaz ederim.

YESEVİ DERGİSİ Sâhibi ve Yazı İşleri Müdürü
ERDOĞAN ASLIYÜCE

İLESAM VEFAT HABERİNİ BÖYLE DUYURDU:

Değerli Üyemiz Ahmet Vehbi ECER Hakka Yürüdü... Üyelerimizden Ahmet Vehbi ECER hayatını kaybetti. Değerli Üyemize Cenab-ı Allah'tan rahmet, kederli ailesine sabır ve başsağlığı diliyoruz. Merhumun cenaze namazı (yarın) 8 Aralık 2014 Pazartesi günü öğle namazını müteakip Kayseri Cami Kebir Camiinde kılınacak ve sonrasında Niğde Bor'da defnedilecektir.

İLESAM

Merhaba İsmail Bey! Rahmetli Vehbi Hocamla ilgili olarak bir sayı çıkaracağınızı Ferhat Bey'den duydum. Sevindim. Arkadaşlara haber vereceğim. Ama size öncelikle Yrd.Doç.Dr. Mustafa Aslan Beyin Vehbi Beyin vefatı ile ilgili olarak tarih düşürmeleri gönderiyorum. Selamlar....

Harun Güngör (25.12.2014)

Yrd.. Doç. Dr. MUSTAFA ASLAN TARİH DÜŞÜRDÜ

Kıymetli Akademisyen ve Din Adamı AHMET VEHBİ ECER'İN VEFATINA TARİH

08 Aralık 2014 Pazartesi, 21. 45

Felek ne yaptı yaptı yine bize âl etti
İlim güneşiydi o nihayet zeval eti
Visal olmazsa olmaz hesap ettim tarihin:
Ahmet Vehbi hocamız bu gün irtihal etti

1887 احمد وهبی خواجه مز بو گون ارتحال ایتدی
+127 وصال
2014

DİĞER BİR TARİH

08 Aralık 2014 Pazartesi, 22. 00
Dostlarla her fırsatta bir hayli bezm eyledi
Yanlış yoldakilerle her zaman rezm eyledi
Evliya gelip hemen yazdırdı şu tarihi:
Ahmet Vehbi hocamız uçmağa azm eyledi

1966 احمد وهبی خواجه مز اوچماغه عزم ایلدی
+ 48 اولیا
2014

DİĞER BİR TARİH

08 Aralık 2014 Pazartesi, 22. 20
Küfre karşı eyleyip cihad epey
Kaldı meydan şimdi boş hey gidi hey
Rûh-ı mesrûr var bakın tarihine:
Âlemi terk etti Ahmet Vehbi Bey

1294 عالمی ترك ایتدی احمد وهبی بگ
+720 روح مسرور
2014

Çok değerli İsmail Özmel,

Önümüzdeki aylarda sevgili dostumuz, arkadaşımız Vehbi Ecer'le ilgili sevenlerinin anılarına-tanıtımlarına "Akpınar" da yer vermeyi düşündüğünü öğrendim. Bunu çok büyük bir vefa örneği olarak görmekteyim. Bu çalışmaya katkıda bulunmanın benim için bir onur olduğunu bilmeni isterim. Ancak, itiraf etmeliyim ki ilişikte gönderdiğim şu kısacık yazıyı yazmak çok üzücü, çok zordu… Ama onunla ilgili görüşlerimizi, duygularımızı belirtmenin de bir görev olduğunu düşünüyorum. Buna imkan verdiğin için sana çok teşekkür ederim. Sevgi ve saygılarımla…

Seyhan Ecer-Ankara,7 ocak 2015

Sayın İsmail Özmel,

Vehbi Hocanın vefatını Kayseri'deki bir dosttan öğrendim, çok üzüldüm. O ilahiyat konusunda benzersiz bir zekâya ve birikime sahipti. Onun Maturidi adlı eserini halen okuyorum. Onun çapında bir ilahiyatçı zor gelir. Allah rahmet eylesin. Büyük bir zekâyı ve tefekkürü kaybettik.

Sizin ve bütün sevenlerinin başı sağ olsun.

Mustafa Kemal Oğuz

BİZE GELEN KİTAPLAR

Nâzım Hikmet Polat. Şair Ömer Seyfettin Bütün Şiirleriyle.
Nâzım Hikmet Polat. Kitapname
Nurullah Çetin. Şiir Tahlilleri-1-2
Nurullah Çetin. Millî Doğruluş Yeniden
İhsan Işık. On Ülkeden Gezi Notları
Ali İhsan Beyhan.Yöremizden Çevremizden Mani, Ninni, Ağıtlar.
Harid Fedai.Handî Dîvânı, 2. kitap
Harid Fedai. Eski Şeyler Ahmed Râik, Lefkoşa-1926
Harid Fedai. Kuş-Hasanlar, Namı diğeri Hasan-Bulliler, Kıbrıs Eşkıyası
Harid Fedai. Manastırlı Behâe'd-dîn, Eyyâm-ı Girîzân. Kayıp Günler.
Harid Fedai ve Mustafa Haşim Altan. Lefkoşa Mevlevihanesi
Oğuz Çetinoğlu. Türk-İslam Dostluğu.
Yurdakul Yurdakul. Atatürk'ten hiç yayınlanmamış anılar.
Metin Eriş. İktisadi Kalkınmanın Kültürel Temelleri ve Türkler
Cevat Akkanat. Edebiyat Hayat Memat
Osman Aytekin. Harman Zamanı
Ahmet Otman. Kültür Otağı Salihli
Ahmet Otman. 2014 Şairler Antolojisi
Fatma Çetin Kabadayı, Kemalettin Kalkan. Altın Kalemler Şiir Antolojisi
Şükrü Kızılarslan. Niksar Güzellemeleri.
Erkan Acar. Dertleri Zevk Edindim.
Döndü Çetiner. Hayata Dair.
Mehmet Çakır. Hermos Vadisi, "Yükseliş ve Çöküşler"
Nilgün Durdan. Senden Sonra. "Bir Kalanın Bir de Gidenin Öyküsü"
Ahmet Şenol.(Onbir arkadaşı ile birlikte). Ulukışla.
Ahmet Şenol. Halk Kültürü ve Etnografya Terimleri Sözlüğü.
Hüseyin Çelik. Tahsin Kitapçı Hatıratı.
Edip Adil Ergün. Onurlu Yolculuk.
Harun Kaya. Akvaryum Büyüsü
Muharrem Ersal. Baba Şiirleri Antolojisi
Sedat Günay. Umut Çiçekleri Solmasın
Zeki Genç. Kurtuluş-2
Sündüs Arslan Akça. Fıtrat'ın Kızı.
İsmet Bora Binatlı. Silinmesin İzlerin
İsa Kocakaplan. İstiklâl Marşımız ve Mehmet Akif Ersoy.
İsa Kayacan. Kadın destanı
MUHSİN İLYAS SUBAŞI. GÜL SEFERİ
Vedat Fidanboy. Küçük dünyamdaki Büyük Aşklarım
Ramiz Karabulut. Balkan Savaşı Şairi Esat Rıza Bey ve Bütün Şiirleri

Yrd. Doç. Dr. Muzaffer AKKUŞ Vefat Etti. (Mayıs 1952 - 25.12.2014)

Üniversitemizin Acı Günü

Bir süredir tedavi gören ve geçtiğimiz gün yaşamını yitiren Üniversitemiz Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü emekli öğretim üyelerinden Yrd. Doç. Dr. Muzaffer Akkuş için üniversitemizde tören düzenlendi.

Rektörlük binası önünde düzenlenen törene Akkuş'un ailesi, sevenleri, akademik ve idari personelimiz ile öğrenciler katıldı.

Törende bir konuşma yapan Rektörümüz Prof. Dr. Adnan Görür, Muzaffer Hoca'nın vefatından büyük üzüntü duyduklarını ifade ederek "Bir arkadaşımızı kaybettik. Mutlaka her canlı ölümü bir gün tadacak bunu biliyoruz ancak bu kişi yakın mesai arkadaşınız olunca birlikte vakit geçirdiğiniz biri olunca ya da yakınlarımızdan biri olunca acı daha fazla oluyor. Kendisine Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı diliyorum" dedi.

Akkuş'un cenazesi toprağa verilmek üzere memleketi Osmaniye'ye uğurlandı.

Muzaffer Akkuş Kimdir?

1952 Yılının Mayıs ayında Adana ili Bahçe İlçesi Yukarıkardere köyünde doğdu. İlk, orta, lise tahsilini Adana'da tamamladı. 1973 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi ile İstanbul Yüksek Öğretmen okulunu kazandı.

İki okulu birlikte yürüterek 1978 Şubat döneminde bitirdi ve aynı yılın Nisan ayında Yozgat Lisesi Edebiyat öğretmenliğine atandı. İki yıl burada çalıştıktan sonra naklen Bursa Eğitim Enstitüsüne atandı.

1982 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nin açmış olduğu Doktora sınavlarında başarılı olarak Doktora eğitimine başladı. Ancak danışman hocasının 1983 yılında vefatı üzerine çalışmalarımı Prof. Dr. Mertol TULUM'un nezaretinde 1986 yılında tamamladı. Bu arada 1986 yılında Fırat Üniversitesinde Türk Dili okutmanlığı görevine atandı. Burada iki yıl çalıştıktan sonra 1988'den itibaren 100. Yıl Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde Yardımcı Doçent olarak göreve başladı. 1993 yılında Niğde Üniversitesi'nde göreve başlayan Yrd. Doç. Dr. Muzaffer Akkuş 2010 yılında emekli olmuştur.

Eserleri : Kitab-ı Gunya-1995, Seyit Nigârî Divanı-2001, Gülşen-i Râz Tercümesi-2004, Kemal Ümmi Divanı-2007, Tebliğler ve Makaleler.

Prof. Dr. İsmail ÇETİŞLİ Vefat Etti (23 Ekim 1955 – 30 Ocak 2015)

Denizli, Pamukkale Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Edebiyatı Bölümü öğretim üyesi, Prof.Dr. İsmail Çetişli, dün öğleden sonra Cankurtaran Mahallesi'nde bulunan meyve bahçesine gitti. Meyve fidanlarının bakımını yapan Prof.Dr. Çetişli, kent merkezine dönmek için otomobiline bindiği sırada kalp krizi geçirdi. Çetişli, otomobilinde öldü. Çetişli için Pamukkale Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi'nde tören düzenlendi. Törene Prof.Dr. İsmail Çetişli'nin meslektaşları, üniversite personeli ve yakınları katıldı. Prof.Dr. Çetişli'nin kendisiyle aynı yaşta olduğunu belirten Rektör Prof. Dr. Hüseyin Bağcı, üniversite olarak çok değerli bir bilim adamını kaybetmenin üzüntüsünü yaşadıklarını söyleyip "Mesai arkadaşımı değil bir kardeşimi kaybettim. Çok değerli bir bilim adamıydı. Üniversite olarak acımız büyük" dedi. İki çocuk babası Çetişli'nin yakınları, mesai arkadaşları ve öğrencileri, törende gözyaşlarını tutamadı. Çetişli'nin cenazesi öğlende Tavas İlçesi'nin Akyar Mahallesi'nde kılınan namazının ardından Akyar Mezarlığı'nda toprağa verildi.

Prof. Dr. İsmail Çetişli hocaya Allah'tan rahmet; ailesine, yakınlarına, edebiyat camiamıza sabır ve başsağlığı dileriz. Mekanı cennet olsun.

Prof. Dr. İSMAİL ÇETİŞLİ

Prof. Dr. İsmail Çetişli, 23.10.1955'te Denizli iline bağlı Tavas ilçesinin Akyar Köyü'nde doğdu. İlköğrenimini Akyar Köyü İlkokulu (1961-1966), orta öğrenimini Denizli ve Isparta İmam-Hatip Liseleri (1969-1971/1971-1976), yüksek öğrenimini ise Atatürk Ü. Edebiyat Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünde (1976-1980) yaptı.

Meslekî hayatına Polatlı (Ankara) İmam-Hatip Lisesi edebiyat öğretmeni olarak başlayan (l980) Çetişli, dört yıllık öğretmenlikten sonra Fırat Ü. Fen-Edebiyat Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne araştırma görevlisi olarak girdi (1984). Adı geçen üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsünde yüksek lisans öğrenimine başladı. Prof. Dr. Şerif Aktaş'ın danışmanlığında Servet-i Fünûn'da Mensûr Şiir isimli çalışmasıyla yüksek lisansını (1986); Memduh Şevket Esendal -İnsan ve Eser- isimli çalışmasıyla da doktorasını tamamladı (l989).

İsmail Çetişli, 1990'da yardımcı doçent unvanıyla Fırat Ü. Fen-Edebiyat Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Yeni Türk Edebiyatı Anabilim Dalı öğretim üyeliğine getirildi ve 1993'e kadar adı geçen üniversitede çalışmalarını sürdürdü. 1993'te Süleyman Demirel Ü. Fen-Edebiyat Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne geçti. 1993-1998 tarihleri arasında bölüm başkanlığı ve 1994-1997 tarihleri arasında da Sosyal Bilimler Enstitüsü müdür yardımcılığı görevlerinde bulundu.

Akademik hayatında 1995'te doçentliğe, 2001'de de profesörlüğe yükselen Çetişli, 2001 yılında Pamukkale Ü. Fen-Edebiyat Fak. Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne geçti. Çalışma hayatını bu üniversitede sürdürmekteydi.

Evli ve iki çocuk babası olan Prof. Dr. İsmail Çetişli'nin yayımlanmış Eserleri: Memduh Şevket Esendal (1991; 2003), Batı Edebiyatında Edebî Akımlar (1997), Cahit Külebi ve Şiiri (1998), Memduh Şevket Esendal-İnsan ve Eser- (1999), Yeni Türk Edebiyatı Metin Tahlillerine Giriş -Şiir- (1999; 2002), Yeni Türk Edebiyatı Metin Tahlillerine Giriş –Hikâye ve Roman- (2000), Halit Ziya Uşaklıgil (2000), Türk Şiirinde Hz. Peygamber 1860-2011, Akçağ Yayınları-2012 çeşitli dergilerde neşredilmiş makaleleri, farklı sempozyumlarda sunulmuş bildirileri, muhtelif konularda konferansları mevcuttur.

Ahmet Vehbi Ecer, Nedim Bakırcı, İsmail Görkem, Kibar Ayaydın, İsmail Özmel (Soldan sağa doğru)

İsmail Adil Şahin, Ahmet Vehbi Ecer, Bekir Oğuzbaşaran, İsmail Özmel
(Soldan sağa doğru)